

Pielikums
Balvu novada domes
2022.gada 24.novembra lēmumam
“Par Viļakas muzeja darbības un attīstības stratēģijas
2022.-2026. gadam apstiprināšanu”
(sēdes protokols Nr.23., 4.§)

Viļakas muzeja attīstības stratēģija 2022- 2026.gadam

Viļaka 2022

SATURS

IEVADS.....	3.lpp
I ATTĪSTĪBAS DAĻA.....	3.lpp
1. Muzeja raksturojums tā loma sabiedrībā.....	3.lpp
1.1.Muzeja darbības pilnvarojums.....	3.lpp
1.2.Muzeja misijas definējums.....	3.lpp
1.3.Muzeja darbības virzieni.....	4.lpp
1.4.Muzeja darbības virzieni un mērķi.....	4.lpp
2. Muzeja iekšējās un ārējās vides faktoru analīze.....	5.lpp
2.1.Ārējās vides ietekmes raksturojums.....	6.lpp
2.2.Muzeja darbības spēju izvērtējums.....	8.lpp
2.3.Pārskata perioda sasniegtie rezultatīvie rādītāji.....	8.lpp
2.4.Muzeja darbības nodrošinājums.....	18.lpp
2.5.SVID analīze.....	22.lpp
2.6.Secinājumi.....	24.lpp
2.7.Muzeja vidēja termiņa prioritātes.....	25.lpp
II PROGRAMMU DAĻA.....	25.lpp
3. Vidējā termiņa muzeja darbības programmas veidošana.....	25.lpp
3.1.Darbības programma.....	25.lpp
3.2.Sagaidāmie rezultāti.....	30.lpp
3.3.Muzeja akreditācijas komisijas ieteikumu izpilde.....	33.lpp
3.4.Muzeja pārraudzība un atskaitīšanās kārtība.....	34.lpp
III PIELIKUMS	
Pielikums Nr.1 “Krājuma komplektēšanas, saglabāšanas un izmantošanas politika 2022.-2026.gadam;”	
Pielikums Nr.2 “Pētnieciska darba politika 2022.-2026.gadam”;	
Pielikums Nr.3 “Komunikācijas darba politika 2022-2026.gadam”	
Pielikums Nr.4. Viļakas muzeja noteiktumi “Par Viļakas muzeja krājuma veidošanu, uzskaiti, saglabāšanu, izmantošanu”	
Pielikums Nr.5. Plāns krājuma priekšmetu aizsardzībai ārkārtas situācijā.	

IEVADS

Viļakas muzejs (turpmāk tekstā-Muzejs) vidējā termiņa darba stratēģija 2022.-2026.gadam izstrādāta pamatojoties uz Muzeju likumu, MK Noteikumiem par Nacionālo muzeju krājumu un Viļakas muzeja nolikumu (turpmāk tekstā-Nolikums).

Viļakas muzeja vidējā termiņa stratēģija 2022.-2026.gadam izstrādāta, pamatojoties uz pašreizējās situācijas izvērtējumu, un orientēta uz misijas realizēšanu un vēlamās situācijas sasniegšanu, ņemot vērā finanšu un cilvēkresursus.

Muzeja attīstības stratēģijā ņemti vērā Balvu novada pašvaldības attīstības stratēģijas noteiktie darbības mērķi un uzdevumi, kā arī Kultūrpolitikas nostādnes 2021.-2027.gadam.

Stratēģijas īstenošanas gaitā, aktivitāšu secībā un skaitā ir iespējamās izmaiņas un papildinājumi, kas varētu rasties iesaistīto pušu, t.sk. pašvaldības, prioritāšu un finansējuma izmaiņu dēļ.

Stratēģija ir plānošanas dokuments ar kura palīdzību muzejs attīsta savas pētnieciskās, krājuma saglabāšanas, komunikācijas un pieejamības iespējas. Muzejs atbilstoši misijai veic Viļakas pilsētasapkaļrtnes vēstures pētniecību, arī pēc teritoriālās reformas Viļakas muzejs Balvu novada pagastu Žīguru, Kupravas, Vecumu, Medņevas, Šķilbēnu, Susāju pagastu pētniecību. Muzeja pētniecības centrā Viļakas pilsētas vēsture no viduslaikiem līdz mūsdienām.

Viļakas muzeja attīstības stratēģija 2022-2026.gadam sastāv no vairākām daļām-Informatīvās un Programmu daļas. Pielikumā “, Krājuma darba politika, Pētniecības politika un Komunikācijas darba politika un

1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā

1.1.Muzeja darbības pilnvarojums.

Viļakas muzejs sabiedrībai pieejama izglītojoša, kultūras un pētniecības iestāde. Muzeja darbības pamats- Nolikums .Savā darbībā muzejs vadās pēc Latvijas Republikas Muzeju likuma, ievēro citus LR normatīvos aktus, ievēro Balvu novada pašvaldības domes lēmumus un rīkojumus, tam ir saistoši Balvu

novada kultūras pārvaldes rīkojumi. Muzejs savas funkcijas pirms teritoriālās reformas realizēja Viļakas novada domes Izglītības, kultūras un sporta nodaļas pārraudzībā, pēc teritoriālās reformas tika izveidota Balvu novada pašvaldības Kultūras pārvalde, kuras metodiskajā pārraudzībā atrodas visi Balvu novada muzeji.

1.2. Muzeja misijas definējums.

Muzeja misija apstiprināta Balvu novada pašvaldības domes sēdē 2021.gada 23.decembrī. Viļakas muzeja misija: **ir pētīt, saglabāt un popularizēt Viļakas un tās apkārtnes vēstures, mākslas, reliģisko kultūrvēsturisko mantojumu no viduslaikiem līdz mūsdienām, un caur ekspozīcijām un izstādēm iepazīstināt sabiedrību ar Viļakas apkārtnes nozīmi dažādu vēsturisku procesu attīstībā.**

1.3. Muzeja darbības virzieni.

Saistīti ar muzeja misijas realizēšanu un muzeja funkciju iespējami pilnvērtīgāku un kvalitatīvāku realizēšanu- muzeja krājuma veidošanu, uzturēšanu un saglabāšanu, muzeja krājuma pētniecību, muzeja krājuma pieejamības nodrošināšanu sabiedrībai.

Viļakas muzeja darbības virzieni-2022. 2026.gadam

1. Uzsākt Viļakas muzeja Klosters 2.daļas renovāciju (atkārtotā tehniskā būvprojekta izstrāde, būvekspertīze, Valsts investīciju programmas projekts) ;
2. Izveidot jaunu muzeja ekspozīciju “Viļakas apkārtnes vēstures līkločos” Dizaina izstrādes projekts atbalstīts 2022.gada martā un tiek izstrādāts. Projekta realizācijas iesniegšana 2023.gada Muzeju nozares attīstības programmā.
3. Krājuma papildināšana ar jauniem arheoloģiskiem materiāliem no Viļakas ezera salas; (2023.-2024.). Plānota viena arheoloģiskā izpēte uz salas, lai papildinātu viduslaiku materiālu par Viļakas apkārtni.
4. Pilnveidot muzeja krājuma telpas tekstiliju un mākslas darbiem Klosters ielā 1.
5. Loginu senkapu arheoloģiskā materiāla konservācija un restaurācija (2023.-2024. VKKF) (daļa priekšmetu).
6. Datu ievade Nacionālajā muzeja krājuma kopkatalogā, pabeigta palīgkrājuma priekšmetu vadīšana (pabeigta visa Viļakas muzeja Nacionālā krājuma ievadīšana kopkatalogā). Muzejs veic datu ievadīšanu sistēmā- tekošo pamatkrājumu un paralēli arī palīgkrājumu;
7. Viļakas apkārtnes vēsture gadskaitļos, materiālu apkopošana no (2022.-2026) Svarīgākie notikumi. (Īsa informācija +fotogrāfija). Informācijas apkopošana izdevumam “**Viļakas apkārtnes faktos un fotogrāfijās**” (2026-2031). Darbs iesākts veidojot zinātniskao plānu jaunai ekspozīcijai “Viļakas apkārtnes vēstures līkločos”, šobrīd jāveic dažas korekcijas un papildinājumi.
8. Izveidot izstādi “**Viļakas pilsētas ielu vēsture**” Viļakas pilsētas 80-gadei- (2025.gads) (VKKF,

Muzeju nozares attīstības programma).

1.4. Muzeja darbības mērķi un uzdevumi.

- **1. Mērķis:** veidot un uzturēt Viļakas apkārtnes vēsturei, mākslai un reliģijai atbilstošu muzeja krājumu, veicinot Viļakas apkārtnes kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, darīt to pieejamu plašākai sabiedrības auditorijai un saglabāt to nākamajām paaudzēm.

- **Uzdevumi:**

- 1) Papildināt muzeja krājuma priekšmetus, lai izveidotu jaunu ekspozīciju "Viļakas apkārtnes vēstures līkločos"; kā arī izstādei "Viļakas ielu vēsture"
- 2) Nodrošināt krājuma saglabāšanas apstākļus atbilstoši MK noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu (iegādāties metāla skapjus tekstiliju uzglabāšanai un mākslas darbu uzglabāšanai);
- 3) Muzeja krājuma eksponēšana un popularizēšana (apgaismojuma sliežu sistēmas uzstādīšana visā izstāžu zālē);
- 4) Papildināt muzeja krājumu ar arheoloģisko materiālu no Viļakas ezera salas;

2. Mērķis: veicināt muzeja krājuma zinātnisko izpēti, balstoties uz apzinātu un izpētītu Viļakas apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu no viduslaikiem līdz mūsdienām un popularizēt to caur izstādēm un ekspozīcijām.

Uzdevumi:

- 1) Arheoloģiskās priekšmetu kolekcijas no Loginu senkapiem izveidošana un izpēte;
- 2) Muzeja tekošā pamatkrājuma un palīgkrājuma ievadīšana NMKK;
- 3) Izveidot izstādi "Viļakas ielu vēsture" (piedaloties projektu konkursā);
- 4) Izpētīt notikumus Viļakas apkārtnes dzīvē grāmatai/brošūrai "*Viļakas apkārtnes faktos un fotogrāfijās*"; (precizēt Viļakas apkārtnes iestāžu dibināšanas un slēgšanas laikus, papildināt informāciju par trūkstošajām iestādēm, meklēt trūkstošos foto).
- 5) Ekspozīcijas izveide "Viļakas apkārtnes vēstures līkločos"

3. Mērķis: ar pasākumu un aktivitāšu dažādību pilnveidot zināšanas par Viļakas apkārtnes vēsturi un kultūrvēsturi;

Uzdevumi:

- 1) Pilnveidot un papildināt pamatekspozīcijas;
- 2) Popularizēt muzeja krājumu facebook mājas lapā un citā e-vidē;
- 3) Muzejpedagoģisko programmu izveide (Linu apstrāde Viļakas apkārtņē, Nacionālie partizāni Viļakas apkārtņē, Viļakas ielu vēsture);

4) Sabiedrības viedokļa izpēte, apkopošana un analīze;

4.mērķis: Nodrošināt Viļakas muzeja pamatfunkciju īstenošanu;

Uzdevumi:

- 1) Tehniska būvprojekta izstrāde Kloštera 2.kārtas renovācijai;;
- 2) Piedalīšanās Valsts investīciju projektu konkursā par Kloštera 2.kārtas renovāciju”;
- 3) Krājuma un ekspozīciju saglabāšanas apstākļu uzlabošana iekārtojot telpas Kloštera ēkā.

2. Ārējās vides un darbības spēku ietekme uz muzeja mērķu sasniegšanu

Izstrādājot muzeja vidējo attīstības stratēģiju 2022.-2026.gadam, tika izvirzīti vairāki mērķi un uzdevumi, kā arī noteiktas prioritātes.

Ārējās vides ietekmes raksturojums

Ģeogrāfiskā situācija un pilsētvide.

Ģeogrāfiski esam pašos Latvijas ziemeļaustrumos, pie pašas Krievijas robežas. Cauri Viļakai iet ceļš Viļaka-Rēzekne, Viļaka-Alūksne, Viļaka-Balvi-Gulbene-Rīga. Tūristi, kuri dodas uz Balviem, Gulbeni vai Alūksni bieži vien iebrauc arī Viļakas pilsētā. Tūrisma speciālistiem Balvu novadā ir izstrādātas dažādas tūrisma kartes un maršruti. Svarīga ir pilsētvide, kura ir sakārtota. Līdz ar sakārtotu infrastruktūru un atvērtiem jauniem interesantiem objektiem, piemēram, pontona tilts uz ezera salu, Viļakas ezera promenāde, tūristi izvēlas apskatīt Viļakas pilsētu kā savu ceļa mērķi. Apmeklējot pilsētu viņi arī iegriežas muzejā. Viļakas apkārtnes teritorija robežojas ar attīstīto Alūksnes, Gulbenes un Rēzeknes apkārtni.

Demogrāfiskā situācija:

Balvu novadā dzīvo aptuveni 19 000 iedzīvotāju. Ir liels bezdarbs, darbojas uzņēmumi kā piemēram z/s “Kotiņi, Sia “Ķira””, Daiļrade koks, ir šūšanas uzņēmums un citi uzņēmēji. Demogrāfiskā situācija katru gadu pasliktinās bezdarba dēļ, cilvēku paliek mazāk, samazinās skolēnu skaits skolās. Ņemot vērā šos faktus, vietējo iedzīvotāju iedzīvotāju apmeklētāju īpatsvars muzejā nav liels, skolēni ir muzeja aktīvākie apmeklētāji. Viens no apmeklētākajiem pasākumiem parasti ir Muzeju nakts.

Starptautiskā sadarbība:

Muzejam ir izveidojusies laba sadarbība ar Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā. Sadarbības pamatā ir dažādu projektu realizēšanā un kultūras jomas pasākumi.

Kultūrvide:

Muzejs sadarbojas ar Viļakas pilsētas bibliotēku, Balvu novada pagasta pārvaldēm, Viļakas kultūras namu, Viļakas PII “Namiņš”, ar Balvu novada skolām, īpaši ar Viļakas Valsts ģimnāziju un Viļakas pilsētas administrāciju. Ja pilsētā notiek pasākumi un citas aktivitātes, uz tiem brauc cilvēki no citām

Latvijas pilsētām, un apmeklēt arī muzeju. Muzejs sadarbojās ar Balvu novada muzejiem plānojot kopīgus pasākumus un izstādes.

Tehnoloģijas un digitālizācija:

Mūsdienās arvien straujāk attīstās inovatīvās tehnoloģijas un muzejam nākas pielāgot savas ekspozīcijas un pasākumus jaunajam pieprasījumam, īpaši no skolēnu un jauniešu vidus. Muzejs facebook mājas lapā ir izveidojis savu muzeja mājas lapu, kurā izplata visu jaunāko informāciju saistībā ar pasākumiem, projektiem, zinātnisko pētniecību, krājumiem un citiem jaunumiem. Līdz ar to informācija par muzejā notiekošo var nonākt līdz jaunajai paaudzei. Muzejs ekspozīcijas papildinājis ar skārienjūtīgiem datorekrāniem, arī jaunākā ekspozīcija “Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija” ir diezgan daudz inovatīvo tehnoloģiju. Tiek papildināts NMKK ar kuru internetā var iepazīties ikviens.

Apmeklētāji un cenu politika.

Muzeju apmeklēt dažādas mērķauditorijas- pamatā tie ir novada skolēni un pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi, studenti, citu interesenti, pensionāri un dažādas tūristu grupas. Muzejam ir noteikti maksas un bezmaksas apmeklējumi. Notiek dažādi pasākumi, kuru apmeklējums ir bezmaksas.

Reģiona attīstība:

Muzeja apmeklējumu pozitīvi ietekmē jaunu uzņēmumu izveidošanās un darbošanās. Daudzi jaunie uzņēmēji strādā tūrisma jomā un pakalpojumu sfērā. Braucot ciemiņi pie uzņēmējiem, tūristi, labprāt, apmeklēt arī muzeju. Muzejs Viļakas pilsēta ir viena no iestādēm, kurā var iegūt informāciju par tūrisma iespējām apkārtnē. Kopš Ziemeļlatgales tūrisma centra izveides Viļakā bija palicis tūrisma punkts, kurš atradās muzeja telpās, taču kopš 2022.gada augusta tūrisma speciālista vairs nav Viļakas pilsētā.

Konkurence.

Tagadējā Balvu novadā ir 5 muzeji, ieskaitot Viļakas muzeju. 25 km attālumā atrodas Ontona Slišāna Upītes kultūrvēstures muzejs, kurš vāc un saglabā informāciju par Upītes kultūrtelpu un ir orientēts uz nemateriālo kultūrvēstures saglabāšanu, 30 km attālumā ir Balvu novada muzejs, kurš arī orientējās uz Ziemeļlatgales nemateriālās kultūras mantojuma saglabāšanu un Balvu apkārtnes vēstures izpēti. 31,4 km attāluma ir Baltinavas muzejs, kurš saglabā Baltinavas apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu un 44 km attālumā atrodas Rugāju muzejs, kurš pēta Rugāju apkārtnes vēsturi. Dažas tēmas visos muzejos ir kopīgas, piemēram, senie darba rīki un sadzīves priekšmeti, bet tomēr katrs darbojas ar saviem mērķiem un uzdevumiem. Notiek muzeju savstarpējā sadarbība un saziņa.

Epidemioloģiskā situācija un drošība:

COVID 19 situācija pasaulē ieviesa jaunas un neatgriezeniskas izmaiņas daudzās dzīves jomās, smagi tā skāra kultūras jomu, kurā komunikācija vienam ar otru ir vissvarīgākā. Tiesi šajā laikā aptveram iespējas,

ka pasaulē var notikt pandēmija, vīrusi, karš. Jādomā par jauniem komunikācijas veidiem, ja uzliesmo kāda slimība, gan muzeja krājuma drošību ārkārtas situācijās.

Pašvaldības stratēģijas dokumenti:

Viļakas muzeja attīstība iekļauta Balvu novada pašvaldības attīstības plānā, un viens no galvenajiem mērķiem ir renovēt otro daļu bijušajam kapucīnu mūku klosterim, lai muzejs varētu pārcelties uz jaunam modernām telpām un veiksmīgi un kvalitatīvi spētu saglabāt Viļakas apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu.

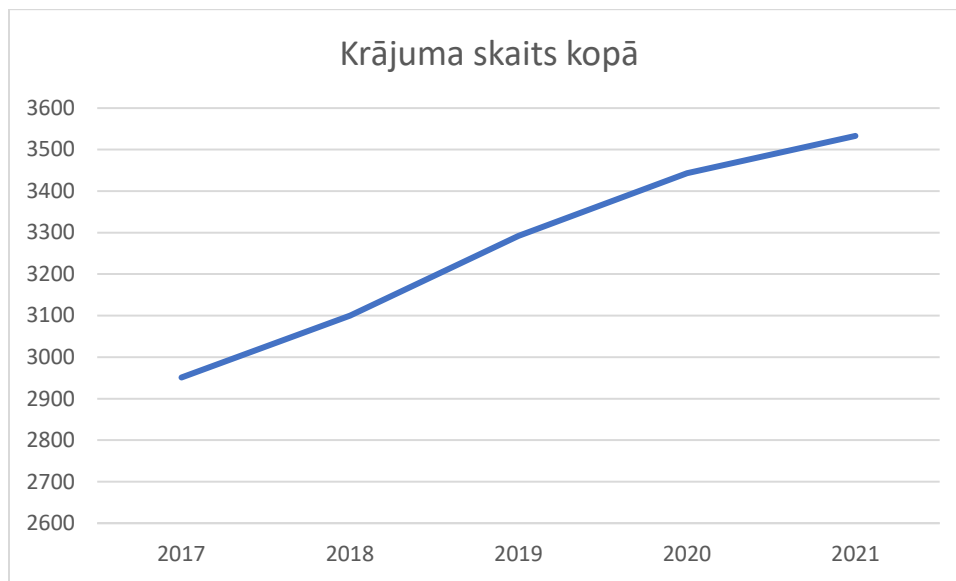
2.2. Muzeja darbības spēju novērtējums.

2.2.1. Pārskata perioda sasniegtie rezultatīvie rādītāji

Krājuma darbā.

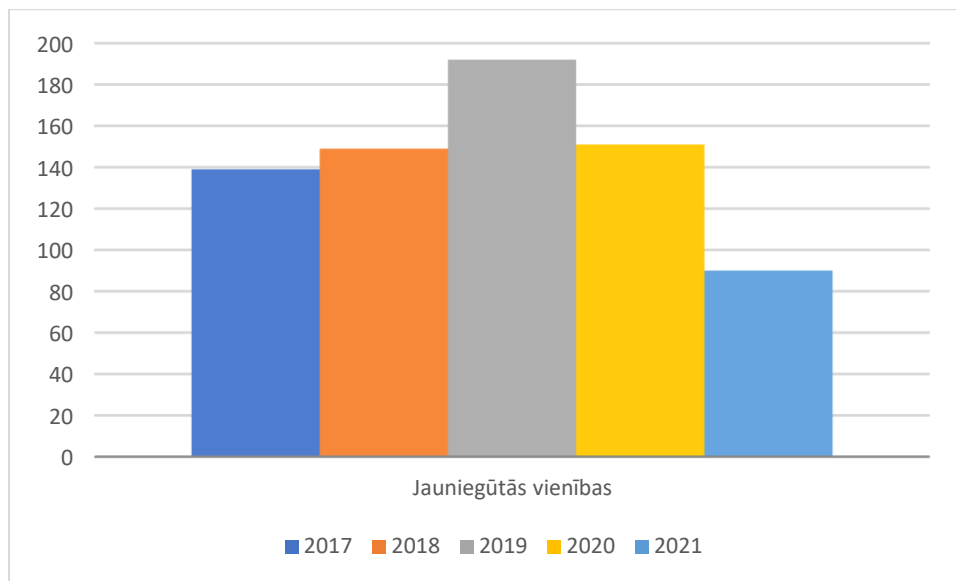
Nosaukums	2017	2018	2019	2020	2021
Krājuma kopskaits/vienības	2951	3100	3292	3443	3533
Jauniegūtās vienības	139	149	192	151	90
Konservētās un restaurētās vienības	0	0	0	0	0
Finansiāli novērtētās	139	149	192	151	90
Veiktas esības pārbaudes	949	158	0	116	135
Ievadītas krājuma kopkatalogā kopskaits	646	941	1082	1348	1721
Eksponētās pamatkrājuma vienības	158	195	211	163	21
Izmantotās pētniecībā	262	215	90	196	77
Izveidotas krājuma izstādes	2	2	0	1	2

Krājuma papildināšana

Muzeja krājumu veido pamatkrājums un palīgkrājums. Vienīgais krājuma papildināšanas veids ir dāvinājumi no fiziskām un juridiskām personām. Muzejs vācis galvenokārt materiālus par Viļakas pilsētas un tai piederošo pagastu teritoriju vēsturi, aptverot laika posmu no viduslaikiem līdz mūsdienām. Pārskata periodā muzejs ir papildinājis krājumu ar skolu vēstures raksturojošiem priekšmetiem, daudzām fotogrāfijām par Viļakas un tās apkārtnes vēsturi, ar senajiem darbarīkiem un sadzīves priekšmetiem. 2017.gadā Viļakas novada pašvaldība nopirka no privātīpašnieka Viļakas lina fabriku ar tai piegulošo teritoriju, līdz ar to muzejā nonāca vairāki interesanti priekšmeti no lina fabrikas. Izveidojusies sadarbība ar dažādiem māksliniekiem, organizētas vairākas izstādes. Rezultātā muzejam tika uzdāvinātas vairākas novadnieka, mākslinieka V.Dadžāna gleznas. Muzejā ienākušas arī tekstilijas, piemēram, 20.gs 70-80-tajos adītie cimdi.

Viļakas un Balvu novada pašvaldībām sadarbojoties ar Daugavpils Marka Rotko centru ir izdevies noorganizēt māksliniekam, novadniekam veltīto V.Buša starptautisko plenēru. Viļakas muzejam glabāšanā nodoti V.Buša plenēra mākslas darbi, kuros attēlota Viļakas apkārtnes daba, kultūra, cilvēki utt. Mākslinieka V.Buša ģimene uz 10 gadiem glabāšanā muzejam deponējusi mākslinieka V.Buša darbus.

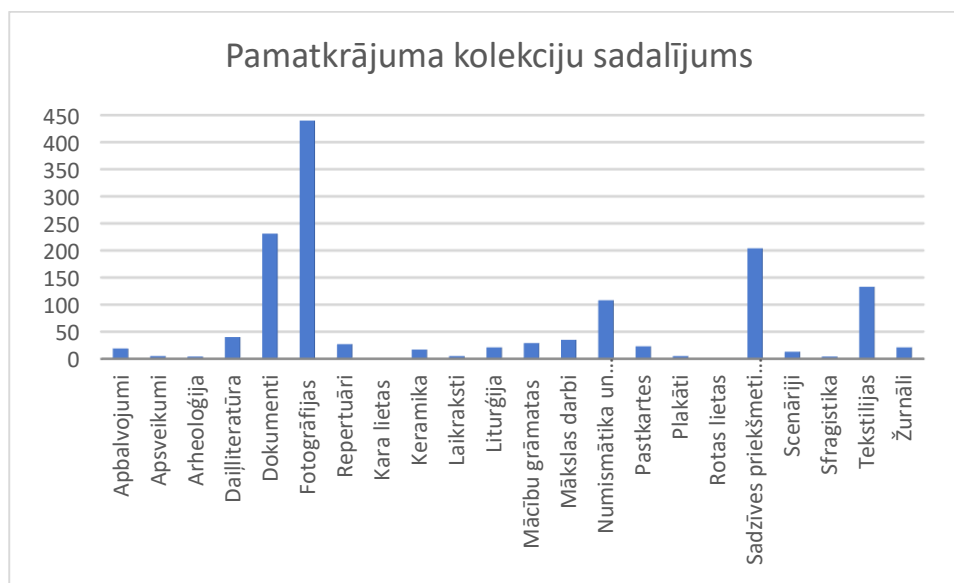
2019.gadā muzejs sadarbībā ar Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldi, izveidoja izstādi “Austrumu robežu sargājot”. Pēc šīs izstādes bijušais robežsargs muzejam uzdāvināja visus savus formas tērpus. Nozīmīga ir arī kolekcijas papildināšana par bīskapu V.Zondaku, radnieki muzejam uzdāvināja dažādus priekšmetus. Muzejā no skolas muzeja nonāca arī II pasaules karā lietotie priekšmeti Viļakas apkārtnē. Muzejs kļuvis bagātāks arī ar daudziem dokumentiem- kartītes, veidlapas, kvītis, rēķini, padomju saimniecības “Viļaka” dokumentiem un fotogrāfijām. Saņemti dāvinājumi arī no Sibīrijas atbraukušajiem izsūtītajiem, viņi uzdāvināja priekšmetus, kuri bija viņiem līdzās visu izsūtījuma laiku. Muzejs vācis un papildinājis muzeja krājumu atbilstoši savai misijai un izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem, īstenojot dažādus pasākumus.

Jauniegūto vienību skaits samazinājās 2020.un 2021.gadā, jo COVID-19 apstākļos nevarēja organizēt izstādes un citas aktivitātes, kuras sekmētu jaunu priekšmetu ienākšanu muzejā un tikšanās ar cilvēkiem bija stipri ierobežota.

Muzejs īstenojot arheoloģisko izrakumu projektu ir ieguvis muzeja krājumā Loginu senkapos iegūto arheoloģijas kolekciju- viduslaikus raksturojošos priekšmetus- keramiku, rokassprādzes, gredzenu, krellišu fragmentus u.c. Muzejs īstenoja projektu par kaulu datēšanu no Loginu senkapiem un tika konstatēts, ka Loginu senkapos guldītie cilvēki aatiecās uz laika periodu no 13.-15.gs.

Krājuma darba kopsavilkums: Krājuma darba rādītāji ir labi salīdzinoši ar plānotajiem rezultātiem, mazāki rādītāji ir tikai COVID 19 laika periodā, kad muzejā nonāca mazāk priekšmetu, tāpat netika izmantotas krājuma vienības. Esības pārbaudes ir veiktas daudz lielākam skaitam priekšmetu nekā plānots. Ļoti labi ir vadīts krājuma materiāls digitālajā datu bāzē NMKK. Ievadīts viss pamatkrājums, notiek tekoša pamatkrājuma un palīgkrājuma ievadīšana, kopkatalogā paralēli priekšmetu aprakstam tiek

ievietotas arī priekšmetu fotogrāfijas. Jaunieģūto priekšmetu skaits atbilst plānotajam. Diemžēl nav izdevies konservēt vai restaurēt kādu no priekšmetiem. Muzeja izstādes un ekspozīcijas sekmē jaunu Viļakas apkārtni raksturojošo priekšmetu ienākšanu muzeja krājumā.

Krājuma dokumentēšana:

Krājuma dokumentācija glabājas krājuma glabātāja kabinetā metāla skapī, kurš aizslēdzams ar atslēgu un ir ugunsdrošs. Informācija par muzeja krājuma priekšmetiem tiek ievadīta NMKK, kā arī kartotēkā. Ir izveidotas jaunas un papildinātas vecās muzeja krājuma kolekcijas.

Krājuma izvietojums un glabāšana.

Krājums pavisam kopā glabājas aptuveni 50 m². Tekstilijas un dokumenti tiek glabāti muzeja krājuma glabātāja kabinetā, kā arī tekstilijām ir atrasta jauna vieta bijušā klostera ēkā. Senie darba rīki un priekšmeti ir izvietoti -Mazā telpa. Daļa krājuma atrodas muzeja ekspozīcijās. Mākslas darbu krātuve ir ierīkota Viļakas pilsētas pārvaldes ēkā, kura ir nodrošināta ar ugunsdrošību un signalizāciju.

Mikroklimata uzturēšana.

Muzejs atrodas divās ēkās- vecajā ēkā, kurā atrodas pamatekspozīcijas ir krāsns apkure. Jaunajā ēkā bijušajā klosterī ir ventilācijas sistēma un centrālā apkure. Pa visām muzeja telpām ir izvietoti temperatūras un mitruma rādītāji. Kontrolē krātuvēs veic krājuma glabātājs, piefiksējot datus no rīta un vakarā. Dati tiek ierakstīti mērījumu uzskaites tabulās. Muzejā ir arī viens mitruma savācējs, kuru var izmantot nepieciešamības gadījumā.

Ugunsdrošība.

Pa visām muzeja ēkām ir izvietoti ugunsdzēsīgie aparāti un muzeja abas ēkas ir nodrošinātas ar ugunsdzēsības signalizāciju. Mākslas darbi, kuri glabājas Viļakas pilsētas pārvaldē arī ir nodrošināti ar

ugunsdzēsības signalizāciju.

Drošība.

Visas muzeja telpas ir aprīkotas ar ugunsdrošības un apsardzes signalizāciju Muzejam aizveroties tiek pieslēgta apsardzes signalizācija. Bijušajā Kloštera ēkā no ieejas puses ir pieslēgta videokamera.

Apgaismošana.

Muzeja ekspozīcijas un krājuma telpas no saules staru ietekmes pasargā žalūzijas. Lielākā daļa telpu tiek apgaismotas ar LED spuldzēm un gaismas sliežu sistēmām vai citiem gaismas avotiem.

Esības pārbaudes. Katru gadu tiek veiktas esības pārbaudes. Vienlaikus notiek saglabātības stāvokļa kontrole un fiksācija. Krājuma esības pārbaudes veic krājuma glabātājs un krājuma esības pārbaudes rezultāti tiek fiksēti krājuma komisijas protokolos.

Konservācija un restaurācija.

Pagaidām muzejā neviens priekšmets nav konservēts vai restaurēts. Priekšmetu tīrīšanu un aprūpi veic krājuma glabātājs, muzejam nav sava restauratora.

Darba telpas.

Krājuma glabātājam ir atsevišķs kabinets, kurā krājuma glabātājs veic visas nepieciešamās krājuma pieņemšanas, saglabāšanas un uzskaites dokumentu reģistrāciju. Šajā kabinetā krājuma glabātājs arī pieņem apmeklētājus, kuri vēlas izmantot muzeja krājumu.

Par krājuma darbu muzejā atbild muzeja krājuma glabātājs. Krājuma glabātājs strādā saskaņā ar amatu aprakstu.

Krājuma pieejamība sabiedrībai.

Apmeklētāji ar eksponēto krājuma daļu var iepazīties ekspozīcijās:

1. Senie darbarīki un sadzīves priekšmeti
2. Viļakas apkārtnes vēsture laikmeta griežos
3. Viļakas novada skolu vēsture
4. Viļakas garīdznieki un reliģisko draudžu vadītāji
5. Baltā istaba, ekspozīcija veltīta bīskapiem.
6. Ed.Spravnikas Latvijas putnu olu kolekcija.

Ar neeksponēto muzeja krājuma daļu var iepazīties pie krājuma glabātāja, iepriekš piesakot vizīti.

Krājuma uzlabošanā realizēti vairāki projekti, iegādātas jaunas modernas vitrīnas, dokumentu skapji, atrastas telpas tekstiliju un mākslas darbu uzglabāšanai. Muzejs ir piedalījies krājuma digitalizācijas projektā.

Pētniecības darbā.

Statistiskie rādītāji.

Nosaukums	2017	2018	2019	2020	2021
Pētniecības tēmas	10	5	4	6	4
Sagatavotās zinātniskās publikācijas	4	0	2	7	3
Sagatavotas jaunas izglītojošas programmas	2	2	3	1	1
Sagatavotās zinātniskās kartiņas	258	524	141	266	173
Papildinātas izglītojošas programmas	0	1	1	0	0
Lekcijas	0	1	1	0	0
Ekskursijas	70	84	85	68	68

Muzeja pētniecisko darbu veic muzeja vadītājs un krājuma glabātājs. Pētnieciskais darbs atspoguļojas dažādas ekspozīcijas, izstāžu un pasākumu programmu ietvaros.

Pamatā pētnieciskais darbs noticis veidojot dažādas izstādes. Periodā no 2017.-2021.gadam muzejā bija divas lielas izstādes, kuru pētniecībai bija vajadzīgs salīdzinoši ilgs laiks. Plašāk tika skatīta Viļakas apkārtnes vēsture poļu valdīšanas laikā un tās atstātais kultūrvēsturiskais mantojums. Sadarbībā ar Valsts arheoloģijas muzeju Varšava izdevās organizēt ceļojošo izstādi “Tik tālu, bet tomēr tik tuvu: Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture”. 2020.gadā tika izdota grāmata veltīta šai izstādei, kurā viens no grāmatas autoriem bija Viļakas muzejs. 2019.gadā Valsts robežsardze svinēja savu 100 gadi, muzejs sadarbībā ar Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldi izpētīja robežsardzes attīstības vēsturi

Viļakas apkārtnē. Šī izstāde bija ceļojošā, izstādes stendi tagad atrodas Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes vēsturiskajā ekspozīcijā.

Pētīts materiāls arī jaunu ekspozīciju izveidei. 2017.gadā tika atklāta jauna muzeja ekspozīcija “Viļakas novada skolu vēsture”. Muzejs pētīja materiālus par visām iespējamām skolām, kuras atradās Viļakas apkārtnē, muzejs sadarbojas cieši ar dažādu skolu muzejiem. Muzejs pētīja dažādas tēmas par Viļakas apkārtnes vēsturi, lai papildinātu esošo ekspozīciju. 2020.gada tika atklāta novadnieka Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija. Notika pētnieciskie darbi par novadnieku Ed.Spravniku un viņa putnu olu kolekciju.

Arī pasākumu ietvaros muzejs veicis krājuma izpēti par 1863.gada poļu sacelšanos Marienhauzenā un nacionālās pretošanās kustību Stompakos. Ar šiem pasākumiem muzejs piedalījās Eiropas kultūras mantojuma dienās. Par Stompaku nacionālo partizānu kustību varēja lasīt informāciju angļu valodā mājas lapā “European Heritage day”. Muzejs ir papildinājis informāciju un mapi par mākslinieku -novadnieku Valerjanu Dadžānu, jo sadarbības rezultātā ar radiem izdevās organizēt 2 izstādes, pēc kurām 10 mākslinieka V./Dadžāna gleznas tika uzdāvinātas Viļakas muzejam. Līdz šim par mākslinieku V.Dadžānu muzejā informācijas nebija. Izveidotas jaunas mapes par cilvēkiem un iestādēm Viļakas apkārtnē.

Šajā periodā tika īstenotas vairākas muzejpedagoģiskās programmas, kurām vajadzēja veikt vēsturisko izpēti, lai veiksmīgi tās varētu īstenot. Tika padziļināti pētīta Viļakas ielu vēsture, tas bija iespējams, jo periodika.lv bija pieejama visu laiku. Periodikā ir pieejams Viļakas vecais laikraksts “Latgales zemnieks”. Rezultātā radās muzejpedagoģiskā programma- Viļakas ielu vēsturi iepazīstot. Programmā piedalījās vairāku skolu skolēni. Šī programma tiek nepārtraukti papildināta, jo 2025.gada plānota izstāde “Viļakas ielu vēsture”, Viļakas pilsētas 80-gadu jubilejas ietvaros.

Ir uzsākta pētniecība par Viļakas apkārtnes viduslaiku vēsturi, 2019.gadā notika arheoloģiskie izrakumi, kurus vadīja profesionāli arheoloģi. Muzejam tika atbalstīts projekts VKKF par izrakumiem Loginu senkapos. Arheoloģisko uzdevumu rezultātā izdevās atrast vairāk kā 100 senlietas, kuras vēlāk tika nodotas Viļakas muzejam. Senlietas attiecās uz 13-15.gs. Muzejam VKKF apstiprināja arī analīžu veikšanu kaulu fragmentiem Pozņānā no Loginu izrakumu iegūtā materiāla. Pēc projekta sakārtotas arī mantraču pēdas Loginu senkapos.

Muzejs publicējis arī dažādus rakstiņus par Viļakas apkārtnes vēsturi Viļakas novada informatīvajā izdevumā- vēstures lappusēs. Izpētīta dažu kolhozu vēsture “Jānis Rainis, 'Jaunais spēks', “Jaunie Lugi”. Izpētīta arī dzīvokļu celtniecība Viļakas pilsētā, ebreju dzīve pirms kara Viļakas pilsētā, Sia “Daiļrade koks” jeb Suvenīrs vēsture, Viļakas linu fabrikas vēsture. Izpētīts arī šūšanas ceha

“Sarkanais rīts” filiāle un veikala “Turība” nodaļa darbība Viļākā. Diezgan liela daļa pētniecisko rakstu publicēti 2019. un 2020.gadā, laiks kad muzeji bija ciet un varēja pievērsties pētniecības tēmai. Muzejs ir publicējis vairāk rakstu kā bija plānots, jo pandēmijas laiks tika izmantots kā pētniecības laiks.

Pētnieciskā darba kopsavilkums:

Muzeja pētniecība pamatā tika veikta gatavojot izstāžu un jaunu ekspozīciju plānus. Muzejs veiksmīgi realizēja dažādus projektus, kurus apstiprinājis VKKF. Muzejs arī veiksmīgi piesaista citus finansējuma avotus: Leader projektus ar kuru palīdzību ir uzlaboti kultūras mantojuma objekti- Viļakas viduslaiku pilsdrupas un Nacionālo partizānu apmetne Stompaku purvā. Sadarbojoties ar vēsturniekiem ir realizēta tūrisma infrastruktūras uzlabošana Stompaku purvā un izveidoti vēsturiskie apraksti par nacionālo partizānu kustību Stompakos. COVID 19 laiks ir sekmējis vairāku zinātnisku rakstu publicēšanu pašvaldības izdevumos par Viļakas apkārtnes vēsturi. Uzsāktas vairākas pētnieciskās tēmas, viena no tām Viļakas apkārtnes vēstures apkopošana. 2022.gada iesniegto projektu jaunai ekspozīcijas dizaina izstrādei apstiprinājis VKKF. Muzejs daudz strādā ar bērniem, piedāvā dažādas muzejpedagoģiskās programmas gan muzejā, gan ārpus muzeja. COVID-19 apstākļos pamatā ir bijušas vairākas muzejpedagoģiskās programmas pilsētā un dažas e-vidē. . Šis laiks pētniecībai ir bijis ļoti pateicīgs. Diemžēl nācās izlaists dažas paredzētās lekcijas.

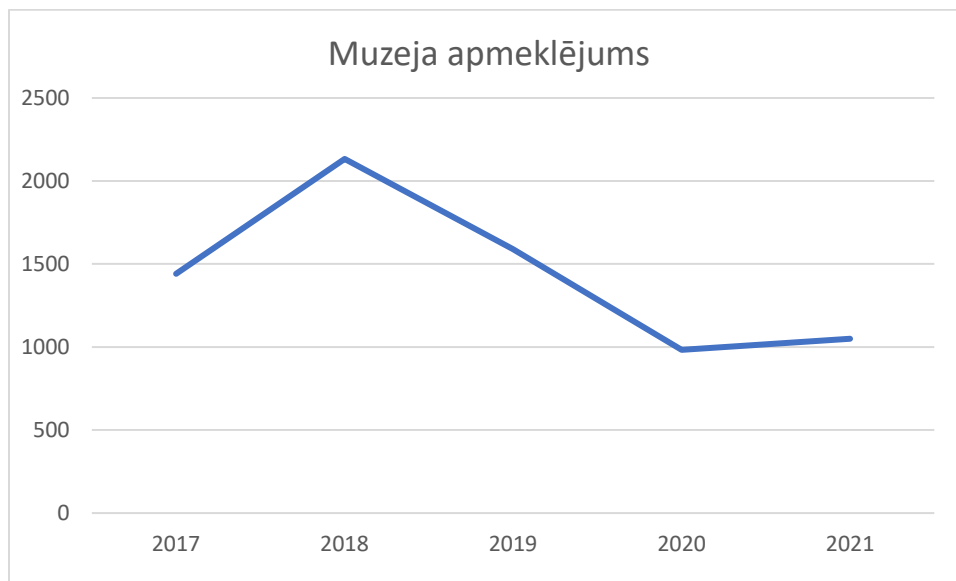
Muzeja komunikācija.

Statistiskie rādītāji.

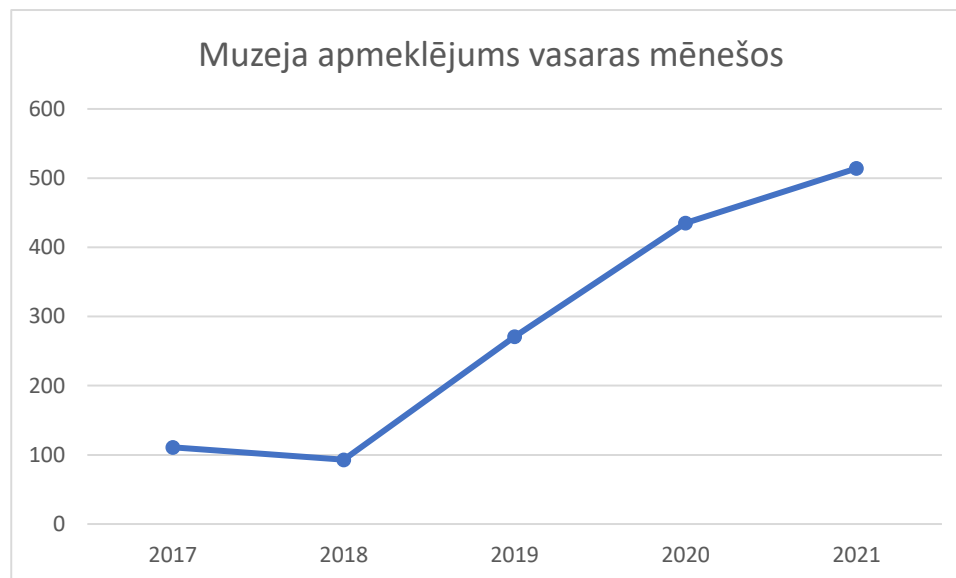
Nosaukums	2017	2018	2019	2020	2021
Apmeklētāju skaits	1441	2133	1589	983	1049
Muzejs atvērts apmeklētājiem dienas	270	250	250	210	135
Muzejs atvērts apmeklētājiem stundas	2160	1896	1900	1680	1080
Vadītas izglītojošās programmas	5	3	3	5	0
Pasākumi	10	6	6	4	2
Izstāžu skaits muzejā	4	6	4	4	5
Izstāde ārpus muzeja	0	0	1	1	1
Pastāvīgās ekspozīcijas	5	5	5	6	6

5 gadu laikā muzeja apmeklējumi nav viennozīmīgi. Muzeja apmeklējumi ļoti ietekmēja

pandēmija pasaulē, kad diezgan liela daļa muzeju bija slēgti apmeklētājiem. Apmeklētāju skaits salīdzinot ar 2017 gadu muzejos ir bijis lielāks, izņemot pandēmijas laiku. Muzejs pielagojās COVID-19 ierobežojumiem .

Viens no muzeja galvenajiem apmeklētājiem ir skolēni, diemžēl 2020.un 2021.gadā skolēnu apmeklējumu muzejā praktiski nebija. Muzejs salīdzinoši maz ir bijis atvērts apmeklētājiem pēdējos 2020.un 2021.gadā, praktiski tās bijušas vasaras periods līdz rudenim- jūnijs-oktobris. Pēdējo divu gadu rādītāji ir apmeklējuši muzeju tieši šajā laikā posmā. Muzeja apmeklējums ir salīdzinoši saistošs, jo nav dārgs. Balvu novada skolēniem muzeja apmeklējums bezmaksas.

Interesanta tendence parādās 2020.un 2021.gadā, muzeja apmeklētāju skaits pandēmijas laikā vasaras mēnešos turpināja augt, kas ir ļoti pozitīvs rādītājs. Tas izskaidrojams ar mazāku ceļošanu uz

ārzemēm un vairāk ceļošanu iekš Latvijas. 2021.gadā apmeklētāji varēja redzēt jaunu muzeja ekspozīciju, šis fakts arī piesaistīja daudzus apmeklētājus. Šajā laika periodā arī Viļakas pilsēta piedzīvoja lielas pārmaiņas- atjaunots galvenais ceļš, izveidots pontona tilts uz Viļakas ezera salu, labiekārtota promenāde Viļakas ezera krastā, Viļakas katoļu baznīcas aktīvā darbība. Braucot uz šiem objektiem, tūristi iebrauca arī muzejā.

Muzejā ir bijuši arī vairāki interesanti pasākumi. Pasākumi galvenokārt paredzēti skolēniem, ir bijuši vairāki pasākumi par 1991.gada barikādēm, 1941.un 1949.gada deportācijām. Iecienīts pasākums ir Muzeju nakts. Tika organizēti izglītojošie braucieni uz Stompaku purvu un skolēni iepazīstināti ar nacionālās pretošanās kustību Stompakos. 2020.gadā organizēts pasākums-“ Brīvības cīņām 100” kopā ar visām Viļakas novada skolām, pasākuma programma bija diezgan plaša un izglītojoša.

Esam organizējusi braucienus skolēniem, kuros iepazīnām II pasaules kara vietas Viļakas apkārtnē un to liecības. Pandēmija ieviesa savas korekcijas pasākumu organizēšanā. Muzejs 2020.un 2021.gadā organizēja e-vidē viktorīnas par Viļakas apkārtnes vēsturi un muzeja priekšmetiem, kurā varēja piedalīties ikviens apmeklētājs sēžot mājās no sava datora. 2021.gada vasarā muzejs organizēja citādu ekskursiju pa pilsētu, kurā katrs interesents individuāli varēja lejupielādēt uzdevumus, kuri bija jāizpilda ejot ekskursijā pa pilsētu un iepazīstot pilsētas vēsturi.

Notikušas vairākas izglītojošas programmas jeb muzejpedagoģiskās programmas, izveidotas jaunas un papildinātas vecās programmas. Ar skolēniem tika iepazīta fotogrāfiju vēsture no muzeju krājuma, kultūrvēsturiskie pieminekļi pilsētā (bijušas vairākas ekskursijas tieši pandēmijas laikā, ārpus telpas). Jauna un ļoti pieprasīta bija muzejpedagoģiskā programma “Muzeja priekšmets- ceļš no krājuma līdz ekspozīcijai”. Notika arī vairākas jau esošās programmas- par arheoloģiju “Par ko stāsta zeme” un

pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņiem “Senie darba rīki un sadzīves priekšmeti”.

Daudzi pasākumi notika realizējot projektus, tajā skaitā arī starptautiskās sadarbības projektus.

Muzejs vienmēr rakstījis par muzeja jaunākajām aktivitātēm Viļakas novada informatīvajā izdevumā, kopš 2021.gada 1.jūlija Balvu novada ziņās. Muzejs interesentus savās publikācijās informējis par jaunākajām aktualitātēm muzeja dzīvē, projektu realizācijas gaitu, īstenotajiem pasākumiem, atklātajam izstādēm, muzejpedagoģiskajām programmām, par priekšmetu dāvinājumiem muzeja krājuma papildināšanai, par svarīgām sapulcēm, konferencēm, kurās muzejs piedalījies u.c. Publikāciju skaits daudz lielāks ir gados, kad muzejs ir īstenojis projektus un piedalījies tematiskajos pasākumos. Diemžēl publikāciju skaits samazinājās līdz ar COVID 19 pandēmiju, kad ilgstoši muzeji bija slēgti un pasākumi nenotika. Par muzeja aktivitātēm salīdzinoši bieži varēja iepazīties Latgales reģionālajā televīzijā.

Muzejs šajā periodā izveidojis savu mājas lapu facebook.com portālā, kurā ievieto jaunāko informāciju par muzeja aktualitātēm, kā arī informācija par muzeju ir pieejama visitbalvi.lv. 2018.gadā tūrismu pievienoja muzejam. Tūrisma speciālists šajā periodā ir strādājis un reklamējis jaunus tūrisma produktus, izstrādājis jaunus maršrutus, kuros iekļauts arī Viļakas muzejs. Par apskates vietām ir pieejami bukleti, brošūras, kartes.

Muzejs ir īstenojis šajā laikā vairākus atbalstītus projektus vēstures izzināšanai tieši ārpus muzeja. Viens no projektiem ir “Viļakas pilsdrupu attīstības mets”, kuru izstrādāja Sia Arhitektoniskās izpētes grupa, kā arī Viļakas viduslaiku pils makets uz Viļakas ezera salas. Notikušas vairākas ekskursijas uz

salu. 2018.gadā uzlabota un izveidota kvalitatīva infrastruktūra Stompaku purvā, kur muzejam tika apstiprināts Leader projekts.

No plānotajām izstādēm diemžēl ne visas bija iespējams realizēt, vai arī tika realizētas, bet ne tik lielā apjomā kā gribētos. Ārpus muzeja izstādes ir bijušas tikai Polijā, ceļojošās izstādes “Tik tuvu, bet tomēr tik tālu. Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture”. Šo izstādi kopumā apskatīja 11 000 cilvēku Latvijā un 15 000 cilvēku Polijā. Muzejs savu resursu ietvaros meklē arvien jaunas komunikācijas formas.

2.2. Muzeju darbības nodrošinājums.

Ēkas un teritorija.

Muzeja telpu kopēja platība: 300 m²

Ekspozīcijas un izstāžu telpas: 220 m²

Krājuma glabātuves: 80 m².

Pārējās telpas. 20 m² (Viļakas pagasta pārvalde)

Apmeklētāju apkalpošana notiek abās ēkās. Kloštera ēka ir daļēji pieejama arī cilvēkiem ar īpašajām vajadzībām.

Personāls un struktūra.

Līdz 2017.gadam muzejā strādāja 3 cilvēki- muzeja vadītājs, krājuma glabātājs un tehniskais darbinieks. 2018.gadā muzejam pievienoja tūrisma speciālistu, kas arī ir muzeja komunikācijas speciālists, taču pēc reformas no 2021.gada 1.oktobra tūrisms un tūrisma speciālists vairs nav zem Viļakas muzeja, jo izveidots Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs, zem kura ir visi iepriekšējo novadu tūrisma speciālisti.

Iestādes finansējums 2017.-2021.gadā.

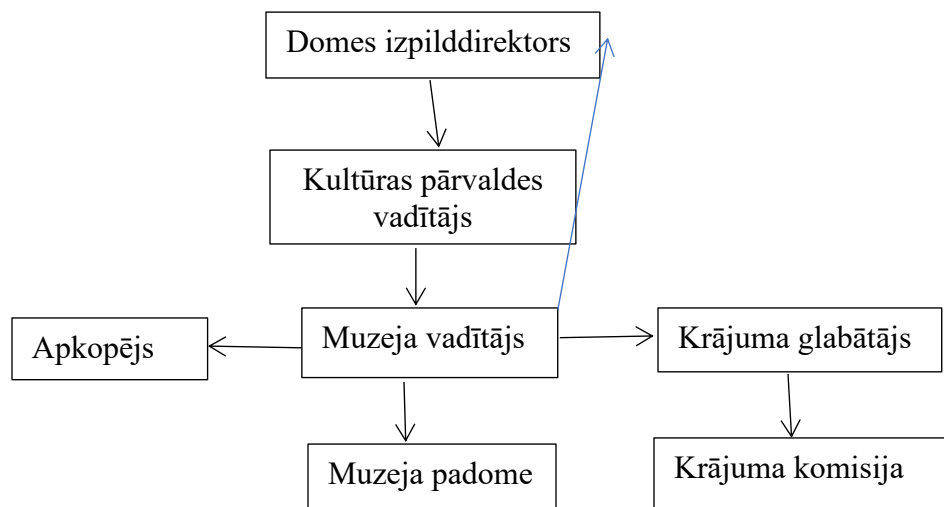
- Viļakas novada pašvaldības (tagad Balvu novada pašvaldības) finansējums
- Ieņēmumi no muzeja sniegtajiem maksas pakalpojumiem
- Piesaistītie līdzekļi ar projektu, tai skaitā ES fondu starpniecību

Nr .p. k.	Joma	Nodrošinājums
1.	Teritorija un ēkas	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzejs atrodas Viļakas kultūrvēsturei nozīmīgā ēkā, t.s. „Gaismas zālē”. Muzejs izvietots koka apbūves namā, kas celts 1913.gadā. Ēkā atrodas arī viens dzīvoklis. Ēkai daļēji saglabājusies 20.gs sākumam raksturīgā koka arhitektūra ar kokgriezumiem. ➤ Muzeja otrā ēka Kloštera iela 1- ar centrālo apkuri, kanalizāciju. Šajā ēkā atrodas

		<p>muzeja izstāžu un pasākumu zāle, viena ekspozīcija, krājuma telpas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzeja lietošanai ir divi šķūņi un garāža. Vienā šķūnī atrodas malka, bet citā, vēl šim neaprakstītu un uzskaitē nepieņemtu muzeja priekšmeti. ➤ Zeme un ēkas ir Viļakas novada pašvaldības īpašums, kops 2021.gada 1.jūlija Balvu novada pašvaldības ➤ Telpu platības izmantojums: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Apmeklētājiem pieejamā telpu platība: ekspozīciju zāles un vestibils-220,5m² ❖ Krājuma telpu platība-80 m² ❖ Darba un krātuves telpu platība-35,9 m² ❖ Citu telpu platība (kopā ➤ Kases telpa direktora kabinetā vai vestibilā, arī Klosters ēkā, kurā atrodas tūrisma speciālists. Norēķināties var pie Viļakas muzeja vadītājas.; ➤ Tualete sausā izvietota muzeja vecajā ēkā, ar centralizēto kanalizāciju Klosters ielā 1; ➤ Muzeja abu ēku apsardzi nodrošina Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (ugunsdrošība un apsardze); ➤ Muzeja abās ēkās ierīkota apsardzes signalizācija;
2.	Muzeja personāls	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzeja darbinieku kopējais skaits-3, <ul style="list-style-type: none"> ❖ Muzeja direktore-1 slodze; maģistra grāds vēsturē; ❖ Muzeja krājuma glabātājs- 0,75 slodze; piedalījies Muzeju valsts pārvaldes rīkotajos muzeja darbinieku kvalifikācijas celšanasursos; ❖ Apkopēja-0.5 slodze;

3.	Finanses	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzejs bija Viļakas novada pašvaldības budžeta iestāde, kopš 2021.gada 1.jūlija Balvu novada pašvaldības iestāde. ; ➤ Viļakas novada muzeja budžets no 2017.-2021.gadam; <table border="1" data-bbox="459 302 1008 621" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Gads</th> <th>Finansējums tūkstošos EUR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>41 301</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>71 196</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>53 317</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>74 706</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>65 134</td> </tr> </tbody> </table>	Gads	Finansējums tūkstošos EUR	2017	41 301	2018	71 196	2019	53 317	2020	74 706	2021	65 134
Gads	Finansējums tūkstošos EUR													
2017	41 301													
2018	71 196													
2019	53 317													
2020	74 706													
2021	65 134													
	Iekārtas un aparatūra	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2021.gadā muzejā ir 2 datori, 2 printeri, 2 skeneri, 1 telefons-viens mobilais telefons darba, Diktofons-1, Skaļruņu komplekts-1; DVD atskaņotājs-1; Papīra griezējs, Ārējais cietais disks-1, Mitruma savācējs/gaisa susinātājs-1; 												

Viļakas muzeja struktūra

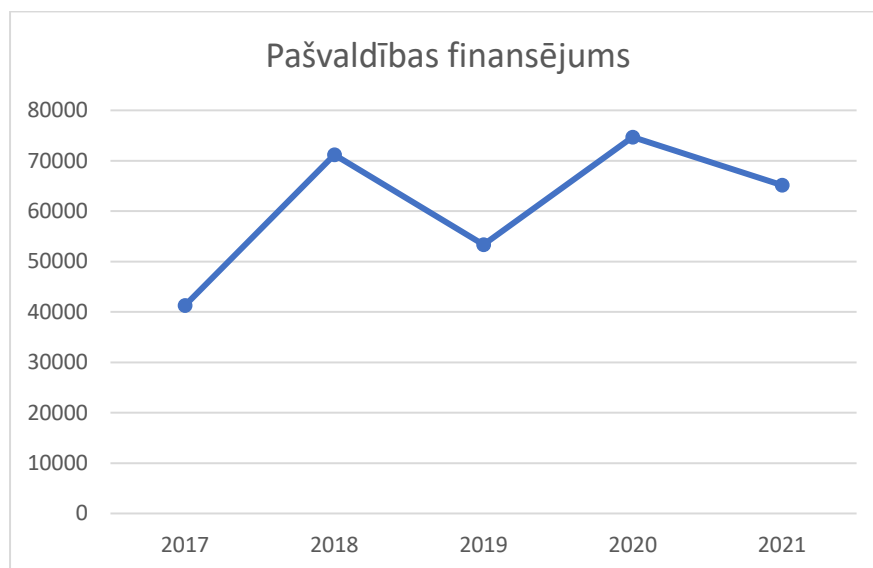
Muzeja finansējums 2017.-2021 gada periodā

Finansējums EUR	2017	2018	2019	2020	2021	Kopā
Piešķirts no pašvaldības budžeta	41 301	71 196	53 317	74 706	65 134	305 654

Maksas pakalpojumi	265	384	1056	1386	1008	3091
Projekti VKKF, KM	-	-	10 500	10 800	-	21 300
Projekti piesaistīti no ES fondiem	-	8038	-	11 035	-	19 073
					Kopā:	349 118

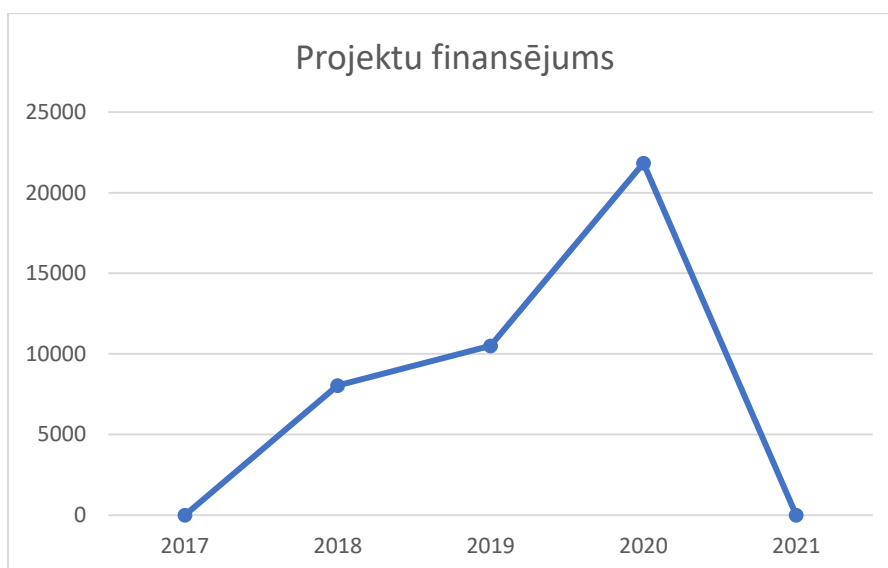
Pašvaldības finansējums muzejam ir bijis dažāds. Tas bijis atkarīgs no daudziem ārējiem faktoriem, piemēram, elektrības cenas un izmaksas, malkas un kokskaidu brikešu iegāde, kā arī daudzi citi pakalpojumi, kuri nepieciešami lai uzturētu muzeja abas ēkas Balvu ielā 13 un Kloostera ielā 1. 2020.gada muzejs veica divās ekspozīcijās kosmētisko remontu, tika pārmūrēta krāsns. Citos gados nav bijis tik daudz saimniecisko darbu. Dažos esam vairāk, dažos mazāk piesaistījuši naudu kādam pamatlīdzeklim. Starptautiskās izstādes ietvaros pašvaldības finansēja 10 000 eiro jaunu vitrīnu un stendu iegādei.

Ar starptautiskās izstādes organizēšanu iepazīnām jaunus kolēģus Polijā, un izstāde bija ceļojusi gan pa Latviju, gan Poliju vairākus gadus. Starptautiskā izstāde “Tik tālu, bet tomēr tik tuvu. Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture” tika atklāta Viļakas muzejā, tad to varēja apskatīt Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Valsts Etnogrāfijas muzejā Varšavā, Ļubļinas Vojevodistes bibliotēkā.

Pašvaldības finansējums svārstās, jo gados kad muzejs ir īstenojis vairākus projektus, finansējums ir bijis lielāks. Piemēram, 2021.gada netika īstenots neviens projekts, līdz ar to summa samazinās.

Muzeja Projekti tika īstenoti sadarbībā ar Viļakas novada pašvaldību. No 2017.-2021.gadam Viļakas novada muzejam (tagad Viļakas muzejam) atbalstīti un īstenoti šādi projekti:

1. *Kvalitatīvas tūrisma un izziņas infrastruktūras izveide Stompaku purvā (Leader 8038,00 eiro)*. Pilnīgi jaunas infrastruktūras izveide Stompaku purvā, sākot ar norādēm līdz vēsturiskiem informācijas stendiem. Daudzkārtīgi palielinājās apmeklētāju skaits un tiek prasīti gida pakalpojumi, ko veic muzeja darbinieki.
2. *Arheoloģiskā izpēte Loginu senkapos” (VKKF 3500,00 eiro)*. Sakārtoti mantraču izpostītie kapi un izrakumu rezultātā iegūts jauns materiāls par Viļakas apkārtnes viduslaiku vēsturi- bronzas, dzelzs priekšmeti, keramika u.c.
3. *Viļakas pilsdrupu konservācijas projekta izstrāde”*, tika izveidots Viļakas ezera salas attīstības mets (Konservācijas un restaurācijas programma **5000,00 eiro**). Izveidots salas attīstības mets, kurā ir izvirzīti prioritārie virzieni nākotnes projektiem- Viļakas pilsdrupu konservācija un izrakumi Viļakas ezera salā.
4. *Ekspozīcijas “Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcijas” modernizācijas dizaina izstrāde, (VKKF, 2000,00 eiro)*.
5. *“Ekspozīcijas “Spravnika Latvijas putnu olu kolekcijas” modernizēšana (VKKF 10 000 eiro)*. Izveidota ļoti moderna un kvalitatīva ekspozīcija Klosterā ielā 1.
6. *“Loginu senkapu apbedījumu datēšana” (VKKF, 800,00 eiro)*. Datus veica Pozņanas radiokarbons laboratorija.
7. *Viļakas viduslaiku pils maketa izgatavošana (Leader projekts 11 035 eiro)*.

Kopējā projektos piesaistītā summa: **39 873 eiro** (ekspozīciju izveidei un kultūrvēsturiska mantojuma saglabāšanai). Visus īstenotos projektus vadīja un realizēja muzeja vadītājs ar pašvaldības līdzfinansējumu un sadarbojoties ar dažādu jomu speciālistiem.

2.3.SVID analīze

<p style="text-align: center;"><i>Stiprās puses</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana; ✓ Muzeja atrašanās pilsētas centrā; ✓ Pašvaldības atbalsts muzeja attīstībai; ✓ Laba sadarbība ar Viļakas novada iestādēm (tagad Balvu novada iestādēm) ✓ Izveidots muzeja pozitīvais tēls plašsaziņas līdzekļos. Plaša un aktīva publicitāte. ✓ Muzeja speciālistu spēja sagatavot un realizēt projektus; ✓ Elastīgas muzeja ieejas biļešu cenas; ✓ Bagāts novadu raksturojošs krājums un unikāli priekšmeti; ✓ Muzejpedagoģisko programmu piedāvājums; ✓ Muzejs rīko dažādas tematiskās izstādes un pasākumus; ✓ Muzejs piedalās Eiropas kultūras mantojuma un Muzeju nakts pasākumos; ✓ Jaunu tehnoloģiju sistēmu ieviešana un pārvaldīšana; 	<p style="text-align: center;"><i>Vājās puses</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ierobežotas finanšu iespējas; ✓ Mūsdienu tehnoloģiju trūkums; ✓ Jaunu telpu trūkums, muzejs par šauru muzeja krājuma ekspozīciju izvietojumam; ✓ Daļēji pieejams cilvēkiem ar īpašām vajadzībām; ✓ Ierobežoti cilvēku resursi; ✓ Trūkst anotāciju pie muzeja ekspozīcijām svešvalodās; ✓ Muzeja darbinieku atalgojums ir neatbilstoši zems; ✓ Vienota pilsētas tēla mākslinieciskais trūkums ✓ Epidemiju rašanās un nestabila politiskā situācija pasaulē;
<p style="text-align: center;"><i>Iespējas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Finanšu piesaiste ēkas infrastruktūras uzlabošanai; ✓ Starppovadu sadarbības attīstīšana; ✓ Materiāli tehniskās bāzes modernizācija; ✓ Ekspozīciju un izstāžu uzlabošana; ✓ Muzeja mājas lapas izstrādāšana; ✓ Jaunu mārketinga materiālu izstrādāšana; 	<p style="text-align: center;"><i>Draudi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Iedzīvotāju zemā maksātspēja; ✓ Prioritāšu maiņa un finansējuma samazināšana kultūras infrastruktūras uzturēšanai; ✓ Pieaugoša konkurence finansējuma piesaistei; ✓ Speciālistu trūkums;

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veidot muzeja pozitīvo tēlu masu saziņas līdzekļos; ✓ Turpināt rakstīt projektus un piesaistīt VKKF un citu fondu līdzekļus; ✓ Unikālu muzeja piedāvājumu izveide 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Apmeklētāju skaita samazināšanās; ✓ Kultūras piedāvājuma konkurence
---	--

2.4.Secinājumi.

2.4.1. Muzejs ieņem svarīgu vietu Viļakas apkārtnes skolēnu izglītošanas vēstures jautājumos. Muzejs skolēniem piedāvā dažādas muzejpedagoģiskās programmas. Viļakas muzejs strādā no pirmdienas-piektdienai, un tūrisma sezonā no otrdienas-sestdienai un nav iepriekš jāpiesakās muzeja apmeklējumam. Ikviens tūrists no 9.00-17.00 var ienākt muzejā un iepazīties ar ekspozīcijām un izstādēm, kā arī bieži vien muzeja darbinieki novada ekskursijas muzejā. Muzejs padziļināti pēta Viļakas apkārtnes vēstures, mākslas un reliģisko kultūrvēsturisko mantojumu no viduslaikiem- mūsdienām.

2.4.2. Muzejam ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar novada pašvaldību. Pašvaldība līdz šim ir atbalstījusi dažādu projektu līdzfinansējumu un piešķīrusi naudu starptautiskās izstādes organizēšanai. Ilgu laiku pierādot, ka muzejam vecās telpas ir pa šauru un muzejam vajag attīstīties, Viļakas novada pašvaldības deputāti 2017.gada domes sēdē nobalsoja par bijuša klostera ēkas nodošanu muzeja lietošanā. Tas bija jauns solis uz muzeja attīstību, ar jauno telpu parādījās moderna izstāžu un pasākumu zāle, kurā notiek arī muzejpedagoģiskās programmas, izveidota jauna, moderna ekspozīcija “*Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija*” un parādījās vieta mākslas darbu un tekstilijas glabāšanai. Jaunajā izstāžu zālē notiek starptautiskā plenēra veltīta novadniekam V.Bušam izstādes.

2.4.3. Muzeja daudzo projektu realizācija ir sekmējusi muzeja ekspozīciju uzlabošanu, Viļakas apkārtnes kultūrvēsturiskā mantojuma izpēti un pieejamību sabiedrības dažādām grupām, kā arī krājuma papildināšanu ar arheoloģijas priekšmetiem, kas liecina par Viļakas apkārtnes dzīvi 13.-15.gs, jo tika īstenots arī arheoloģisko priekšmetu datēšanas projekts.

2.4.4. Atskats uz 5 gadu darbu ļauj secināt, ka muzejs attīstās- tiek īstenoti daudzi vērtīgi un vajadzīgi projekti, tiek pētīta vēsture, notiek dažāda komunikācija ar sabiedrību, arī e-vidē un galvenokārt tiek papildināts muzeja krājums, notiek sadarbība ar citiem muzejiem un organizācijām. Diemžēl pagaidām problēmas ir ar bijušās klostera ēkas 2.kārtas rekonstrukciju. Pašvaldības iesniegtais projekts 2018.gadā netika atbalstīts Latvijas-Krievijas pārrobežu programmā.

2.4.5. 2021.-2026.gada paveras jaunas projektu iespējas un programmas un muzejs ar pašvaldības

palīdzību centīsies iesniegt bijušā klostera 2.kārtas rekonstrukciju Valsts investīciju projektu programmā. Paredzēts ar Balvu novada pašvaldības atbalstu izstrādāt jaunu muzejam atbilstošu tehnisko būvprojekta dokumentāciju. Muzejam ir skaidrs, kādas ekspozīcijas, krājuma telpas u.c kabineti tiks izvietoti renovētajā ēkā. Klostera 2.kārtas rekonstrukcija sekmēs muzeja attīstību un ar radošu pieeju muzejs spēs ieinteresēt daudzus tūristus. Līdz ar bijušā klostera kārtas rekonstrukciju tiks sakopta degradēta kultūrvēsturiskā pilsētvide. Ar II kārtas renovāciju muzejs kļūs par kultūrvēstures centru Viļakas apkārtnē.

2.4.6. Muzejs savā darba orientējās uz Viļakas apkārtnes vēstures, mākslas un reliģiska mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu. **Vēsturē unikāli sava apkārtnē esam ar** Viļakas viduslaiku pili, Marienhauzenas (Viļakas) muižu, 1920.gada brīvības cīņām, dzelzceļa stacijām, kas ļoti ietekmējis Viļakas apkārtnes dzīvi, garnizona pilsētiņu, ebreju kultūru, II pasaules kara notikumiem-lielāko nacionālo partizānu kustību Baltijā, padomju laika daudzajām iestādēm-līnu fabriku, šūšanas cehu "Sarkanais rīts", Suvenīru, motokrosa trasi "Baltais briedis", Žīguru mežrūpniecību, Vecumu naftas bāzi, 20.gs 90-tajos Valsts robežsardzes pārvaldi un robežas pārejas punktu Vientuļi u.c. **Mākslas mantojums**- no Viļakas apkārtnes nāk vairāki unikāli mākslinieki- V.Bušs, N.Breikšs, V.Dadžāns, J.Laicāns, J.Supe, **Reliģiskais mantojums**- vairāku konfesiju baznīcas, sinagogas, kapucīnu mūku klosteris, no Viļakas apkārtnes nāk divi bīskapi un citas izcilas garīdzniecības. Muzeja darbs nākamo 5 gadu stratēģijā no 2022.-2026.gadam balstīts uz šo notikumu saglabāšanu un popularizēšanu.

2.5.Muzeja darbības prioritātes.

Muzejs ir noteicis sekojošos darbības virzienus un uzdevumus 2022.-2026.gadam:

- 1) **Muzeja infrastruktūras renovācija Klosters ielā 1 (Klostera 2.kārtas renovācija) meklējot meklējot iespējas Valsts investīciju projektu programmas konkursos;sākotnēji izstrādājot ar Balvu novada pašvaldību tehnisko būvdokumentāciju, jo iepriekšējā jau ir novecojusi un īsti neatbilda muzeja vajadzībām.**
- 2) **Ekspozīcijas"Viļakas apkārtnē vēstures līkločos" izveide.**
- 3) **Krājuma priekšmetu papildināšana, saglabāšana un izpēte (mākslas darbu un tekstiliju skapju iegāde) krājuma saglabāšanai. Kolekciju izveide.**
- 4) **Starptautiskā plenēra veltītas māksliniekam V.Bušam, mākslas darbu uzņemšana Viļakas muzeja krājumā**

II. Programmu daļa.

- 1) **Pirmais muzeja uzdevums:** Mērķtiecīga krājuma komplektēšana, lai sniegtu pilnīgāku vēstures ieskatu par Viļakas un tās apkārtnes vēsturi, mākslu un reliģiju.

Uzdevumi	Plānotie rezultāti, Galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Izpildes laiks
		KVALITATĪVIE	KVANTITATĪVIE		
1.1.	Komplektēt muzeja misijai atbilstošu muzeja krājumu par Viļakas apkārtnes materiālo un nemateriālo kultūrvēsturi	Nodrošināta saglabāšana un drošība	70 vienības gadā Ekspozīcijai- “Viļakas apkārtnes vēstures līkločos”, izstādei “Viļakas pilsētai 80”	1. Muzeja speciālistu pētnieciskais darbs 2. Kolekciju veidošana (Arheoloģijas kolekcijas izveide)	2022. - 2026.
1.2.	Krājuma priekšmetiem nodrošināti atbilstoši saglabāšanās apstākļi	MK noteikumiem atbilstoša muzeja krājuma saglabāšana, kas nodota nākamajām paaudzēm. Muzeja krājuma priekšmetu droša saglabāšana un priekšmetu izveidošana.	1 telpa-8 m ² - maziem senajiem sadzīves priekšmetiem un darba rīkiem 1 telpa-10 m ² mākslas darbu kolekcijai pilsētas pārvaldes ēkā; 1 telpa- 10m ² -tekstīliju saglabāšanai bijušā Klosters ēkā	1. Krājuma telpu iekārtošana 2. Jaunu skapju, plauktu un mapju pasūtīšana 3. Krājuma topogrāfijas sistēmas izveidošana.	2022. - 2026.
1.3.	Nodrošināt krājuma kvalitatīvu pieejamību sabiedrībai	Viegla informācijas pieejamība par muzeja krājumu gan muzeja darbiniekiem, gan apmeklētājiem	100 inventarizētas lietas gadā, 300 kopkatalogā ievadītās vienības gadā	1. Jaunieģūto priekšmetu dokumentēšana un uzskaitē. 2. Informācijas ievadīšana NMKK	2022. - 2026.
1.4.	Veikta muzeja krājuma esības pārbaude	Pārbaudīts priekšmetu saglabāšanas stāvoklis un skaits, kā arī novērtēšana	Ap 750 krājuma priekšmetu gadā	1. Veikta esības pārbaude krājuma priekšmetos, 2. Esības pārbaudes dokumentu sagatavošana. 3. Krājuma priekšmetu finansiālā novērtēšana un saglabāšanās noteikšana	2022. - 2026.

Krājuma komplektēšanas rezultātā:

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmas pozitīvās pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Saglabātas Viļakas apkārtnes materiālās un nemateriālās vērtības, rezultātā papildināts pētnieciskais avotu kopums; ➤ Uzlabota krājuma pieejamība un pārskatāmība; ➤ Muzeja krājums nodrošināts ar atbilstošiem muzeja krājuma priekšmetu uzglabāšanas apstākļiem; ➤ Mākslas darbu un tekstīliju krātuves 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Krājums papildināts ar jauniem Viļakas apkārtnes vēsturi un kultūru raksturojošiem priekšmetiem; ➤ Tiks novērsta neprecizitātes un trūkumi muzeja krājuma priekšmetu uzskaitē un saglabāšanā; ➤ Uzlabota muzeja krājuma priekšmetu topogrāfija; ➤ Krājuma digitalizācija NMKK

2. Otrais muzeju darbības mērķis- veicināt muzeja krājuma zinātnisko izpēti, balstoties uz apzinātu un izpētītu Viļakas apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu no viduslaikiem līdz mūsdienām. Krājuma zinātniskās izpētes rezultātā iepazīstināt sabiedrību ar Viļakas apkārtnes vēsturi, mākslu un reliģiju.

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Izpildes laiks
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
1. Viļakas apkārtnes kultūrvēstures un vēstures padziļināta izpēte un materiālu publiskošana	Jaunu avotu apzināšana par Viļakas apkārtni arhīvos	Turpinās Viļakas apkārtnes vēstures pētniecība	10 tēmas-ņemot vērā cilvēku resursus 2 tēmas gadā (Gatavošanās Ziemeļlatgales lasījumiem)- Dzīve Viļakā 1945-1950.gads, Loginu senkapu arheoloģiskais materiāls	1. Avotu un Informācijas pētniecība arhīvos, bibliotēkās, muzejos,. 2. Arheoloģisko un etnogrāfisko ekspedīciju organizēšana un īstenošana pa novadu; 3. Sadarbība ar novada skolām;	2022.-2026.
2. Nodrošināt un sagatavot muzeja ekspozīciju un izstāžu plānus	Jaunu kvalitatīvu izstāžu izveide un ekspozīciju izveide;	Tiks izveidotas jaunas izstādes par novada vēsturi, kultūras vēsturi, izcilām personībām, amatniekiem, svarīgiem notikumiem, kā arī uzlabotas ekspozīcijas.	20 izstādes (gadā vidēji ir 4 izstādes) 1 ekspozīcija jauna un 1 sagatavots zinātniskais plāns	1. Muzeja krājuma priekšmetu izpēte, 2. Sarunas ar novada māksliniekiem, amatniekiem, sadarbība ar citiem Latvijas muzejiem	2022.-2026.
3. Ekspedīciju organizēšana	Iegūts jauns izpētes materiāls	Ekspedīciju organizēšana speciālistu vadībā	1 arheoloģiskie izrakumi	Arheoloģiskie izrakumi Viļakas viduslaiku pils iekšpagalmā	2022-2026
4. Vēsturiskās informācijas apkopošana	Viļakas apkārtnes vēsture fotogrāfijās un gada skaitļos	Viļakas apkārtnes vēstures atspoguļojums	Materiālu sistematizācija - fotogrāfijas, iestāžu un notikumi hronoloģiskā secībā+nelieli	Periodikas apzināšana, Alūksnes ZVA apmeklēšana (precizēt iestāžu darbību un to slēgšanu)	2025

			aparaksti.		
5. Ekspozīcijas modernizācij as		Ekspozīcija- Viļakas apkārtnē vēstures līkločos	1 jauna muzeja ekspozīcija	Projektu piesaiste VKKF- modernizācijai	2023- 2024.

Otrā mērķa sagaidāmais rezultāts:

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmas pozitīvas pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pievērsta uzmanība arheoloģijas kolekcijas izpētei; ➤ Gatavojoties Ziemeļlatgales lasījumiem tiek padziļināti pētīta Viļakas apkārtnes vēsture; ➤ Apmeklejojot arhīvus tiks precizēts Viļakas apkārtnes iestāžu izveidošanās un slēgšanas laiks; ➤ Ekspozīcija “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos” dos jaunu skatījumu uz vēsturi un tās saprotamību; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sakārtota un pilnveidota muzeja dokumentācija; ➤ Nodrošināta ērti un daudzpusīgi strādāt ar muzeja krājumu skolēniem un citiem interesentiem; ➤ Papildinātas pamatekspozīcijas un bāze jaunu novadu raksturojošo ekspozīciju veidošanai; ➤ Caur izglītojošām programmām bērni tiks iepazīstināti ar savas apkārtnes vēsturi un kultūrvēsturi; ➤ Pieaugs muzeja piedāvājums;

3.Mērķis- ar pasākumu un aktivitāšu dažādību pilnveidot zināšanas par Viļakas apkārtnes vēsturi, kā arī veicināt zināšanu pārmantojamību un novada identitātes stiprināšanu;

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Izpildes laiks
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie		
1.Nodrošināt muzeja apmeklētāju pieaugumu un interesi	Muzeja pasākumu daudzveidība	Muzeja iesaistīšanās projektos, kas dažādos muzeja pasākumos, tiks realizēti pasākumi par godu nozīmīgiem kultūrvēsturiskiem notikumiem novadā, personībām, kā arī valstiskiem notikumiem, kontekstā ar Viļakas apkārtnes vēsturi	10 pasākumi	Pasākums “Viduslaiku diena Viļakā (Marienhauzenā)” Pasākums skolēniem “Vēstures erudīts” Muzeju nakts pasākumi Ģimenes diena muzejā Garnizona pilsētiņai 90 (2025)	2022. - 2026.
2.Nodrošināt muzeja pozitīvo tēlu masu saziņas līdzekļos	Cilvēku informēšana par muzeja aktivitātēm	Bukletu, reklāmu un tūrisma produktu izveide par muzeja aktivitātēm	2 bukleti; 30 afišas	1.Informatīvo lapu nosūtīšana skolām; 2.Muzeja suvenīru pasūtīšana (grāmatzīmes, pastkartes ar muzeja simboliku,);	2022. - 2026.

				3. Bukleta izveide par muzeja piedāvājumu;	
3. Daudzpusīgs piedāvājums izglītības iestādēm	Jaunas muzejpedagoģiskās programmas	Interesantas programmas.	5 jaunas programmas	1. Muzejpedagoģisko programmu sagatavošana gadā	2022.-2026.
4. Lasījumi	Zinātniskie lasījumi	Vēstures izpētes rezultātā veidojušies kvalitatīvi zinātniski lasījumi	2	1. Ziemeļlatgales zinātniskie lasījumi (notiek 1x2 gados) ko organizē Balvu centrālā bibliotēka	

Trešā mērķa sagaidāmais rezultāts

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmas pozitīvās pārmaiņas
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Novadnieku asociācija par muzeju kā par Viļakas apkārtnes materiālās kultūras centru; ➤ Pieaugoša mērķauditoriju grupa par muzeja aktivitātēm; ➤ Plašai sabiedrībai viegli pieejami un uztverami materiāli par muzeja pakalpojumu daudzveidību; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Muzeja pozitīvā tēla veidošana masu saziņas līdzekļos; ➤ Muzeja piedāvājuma pieaugums; ➤ Dažādotas muzeja darba metodes ar sabiedrību; ➤ Tiek veicināta muzeja atpazīstamība.

4. mērķis: Nodrošināt Viļakas muzeja pamatfunkciju īstenošanu

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Izpildes laiks
		Kvalitatīvi	Kvantitatīvi		
1. Muzeja pārcelšanās uz jaunām telpām		Muzeja ēkas Klosters iela 1 renovācija	1	1. Klosters ēkas tehniskā būvprojekta izstrāde 2. Klosters ēkas rekonstrukcija	2022.-2026.
3. Muzeja kontaktu uzturēšana ar pašvaldību un tās institūcijām.	Tiek popularizēts muzejs kā Viļakas apkārtnes vēstures saglabātājs	Muzeja apmeklētāju pieaugums	2000	Nepārtraukts komunikācijas darbs dažādos veidos	2022.-2023
4. Muzeja pamatdarbību nodrošināšana	Nodrošināts finansējums muzeja	Budžeta pieaugums un projektu piesaiste		1. Muzeja budžeta sagatavošana un tā atbilstība darba	2022.-2026

	pamatdarbībā			plānam; 2.Finansu projekta izstrāde	
--	--------------	--	--	---	--

Ceturrtā mērķa sagaidāmais darbības rezultāts:

Atrisinātās problēmas	Sagaidāmās pozitīvās pārmaiņas
<ol style="list-style-type: none"> 1. Paplašinātas muzeja telpas 2x reizes 2. Paplašinātas muzeja krājuma telpas un uzlaboti muzeja priekšmetu uzglabāšanas apstākļi; 3. Muzejs pieejams cilvēkiem ar īpašajām vajadzībām, 4. Paplašināts un uzlabots muzeja piedāvājums; 5. darba apstākļu uzlabošana Viļakas muzeja darbiniekiem un apmeklētājiem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ienākot daudz plašākās muzeja telpās, tiks atrisināts ekspozīciju un izstāžu telpu jautājums. Muzeja apmeklētājiem varēs piedāvāt daudzveidīgas izstādes, kā arī būs vieta arvien jaunām muzeja ekspozīcijām; 2. Uzlabotas iespējas krājuma saglabāšanai, kas sekmēs jaunu muzeja piedāvājuma izveidi- ekskursija pa krājuma telpām; 3. Tiks uzlabots un popularizēts muzeja pozitīvais tēls;

Sagaidāmie darbības rezultāti:

3.2.1. Kvantitatīvie rādītāji.

Nr.pk. k.	Krājuma darbs		2022	2023	2024	2025	2026
1	Pārskata periodā inventarizēto priekšmetu skaits	A	100	100	100	100	100
		B	150	150	150	150	150
2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	A	-	0	10	1	-
		B	-	0	20	2	-
3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	A	200	200	200	200	200
		B	250	250	250	250	250
4.	No krājuma deponēto vienību skaits	A	5	10	10	15	15
		B	20	20	20	20	20
5.	Krājuma jauniegūto priekšmetu skaits	A	70	70	70	70	70
		B	90	90	90	90	90
6.	Kopkatalogā ievadīto priekšmetu skaits	A	250	250	250	250	250
		B	300	300	300	300	300
	Pētnieciskais darbs		2022	2023	2024	2025	2026
1	Priekšmetu skaits, kuriem veikta	A	50	50	50	50	50

	zinātniskā inventarizācija	B	60	60	60	60	60
2.	Izstāžu skaits muzejā	A	4	4	4	4	4
		B	5	5	5	5	5
3.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	A	0	0	0	1	1
		B	0	0	0	2	2
4.	Ekspozīcijas muzejā (jaunas)	A	0	1	0	0	0
		B	0	1	0	0	0
5.	Zinātnisko publikāciju skaits	A	2	2	2	2	2
		B	3	3	3	3	3
Darbs ar apmeklētājiem			2022	2023	2024	2025	2026
1.	Apmeklētāju skaits	A	1600	1900	1900	2200	2200
		B	1700	2200	2200	2500	2500
2.	Novadīto ekskursiju skaits	A	65	65	65	65	65
		B	80	80	80	80	80
3.	Muzejpedagoģisko programmu skaits	A	1	1	2	2	2
		B	1	1	2	2	2
Finansējuma piesaiste			2022	2023	2024	2025	2026
1.	Iesniegto projektu skaits		1	4	2	1	1

3.2.2. Kvalitatīvie rādītāji.

1. Muzeja krājuma papildināšana un saglabāšana;
2. Izpētīta Viļakas apkārtnes vēsture un izveidota jauna vēstures ekspozīcija;
3. Uzsākta arheoloģisko priekšmetu konservācija un restaurācija;
4. Muzejpedagoģisko programmu izveidošana Viļakas apkārtnes vēstures popularizēšanai skolēnu vidū;
5. Apstiprināti projekti vēstures izpētei un popularizēšanai, krājuma saglabāšanai un restaurēšanai
6. Izstrādāts tehniskais būvprojekts 2.kartas bijušā klostera ēkas rekonstrukcijai.

3.2.3. Investīciju plāns finansējuma piesaistei.

Nr.p.k.	Nosaukums	2022	2023	2024	2025	2026
1.	Priekšmetu restaurācijai un konservācijai (Loginu senkapu arheoloģiskās kolekcijas konservācijai un restaurācijai)	0	0	800	0	0

2.	Izstādes (Viļakas pilsētai 80) (Abrenes apriņķim 100)	0	0	0	1000	0
3.	Ekspozīcijas “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos” izveide	4000	20 000	10 000	0	0
4.	Gaismas sliežu sistēmas iegāde un uzstādīšana Viļakas muzeja izstāžu zālē		3000			
5.	Vēstures pētniecība arhīvā	0	200	200	200	200
6.	Viļakas muzeja 2.kārtas renovācija, būvprojekta izstāde un ekspertīze	0	20 000	-	-	-
7.	Mākslas darbu iepirkšana Viļakas muzejam	-	-	3000	-	-
8.	Metāla skapju iegāde tekstiliju un mākslas darbu uzglabāšanai	-	-	5000	0	-

Viļakas muzeja attīstības punkti iekļauti arī Balvu novada ilgtspējīgās attīstības programmā.

Rīcības un investīciju plāns 2021.-2027.gadam.

U.1.4.3. Nodrošināt tradicionālās kultūrvides un kultūras telpas saglabāšanu un attīstību.

A.1.4.3.2. Kultūras pieminekļu un sakrāla mantojuma daļas saglabāšana un attīstība/ Bijušā klostera ēkas II kārtas pārbūve. Pie šīs sadaļas atbildīgie ir Viļakas muzejs un Balvu novada attīstības plānošanas nodaļa, paredzētās ir aptuvenās summas klostera pārbūvei. Pie šī rīcību punkta ir arī norādītas programmas, kurās varētu īstenot pārbūvi-ERAF un Interreg programmas, Valsts investīcijas programmu projekti. Kā rezultātā būs veikta klostera ēkas pārbūve, iekļaujot to muzeja aktivitāšu aprīvē.

Balvu novada ilgtspējīgā attīstībā iekļauts:

A1.4.3.4. Muzeju infrastruktūras pilnveidošana, dažādojot pakalpojumu piedāvājumu un atbalstot zinātniskās izpētes darbu:

- 1) Novada muzeju esošo un jauno ekspozīciju izveidošana un papildināšana-Izstrādāta koncepcija. Izveidotas jaunas, papildinātas ekspozīcijas, aprīkojums;
- 2) Atbalsts vēsturiskās izpētes, t.sk arheoloģiskās izpētes darbu veikšanai un rezultāta publikācijām- Veikta vēsturiskā mantojuma izpēte, dokumentēšana, grāmatu u.c. izpētes darbu publikācija;
- 3) Ziemeļlatgales muzeju tehniskās bāzes, infrastruktūras, aprīkojuma un darba vides uzlabošana un attīstīšana-Muzeju krājuma saglabāšana, papildināšana, piemērotu telpu ar mūsdienīgām tehnoloģijām izveide un uzturēšana, mākslas darbu ilgtspējīga saglabāšana. Muzejpedagoģisko programmu atbalsts muzejos. Gidu aprīkojuma iegāde.

Programmas īstenošanai nepieciešamie cilvēkresursi.

Muzeja speciālisti un tehniskie darbinieki	Variants	2022	2023	2024	2025	2026
	A	3	3	3	3	3
	B	4	4	5	5	5

Muzejā strādā 3 darbinieki, ieskaitot tehnisko personālu, pēc 2021.gada 1.oktobrā trīs- muzeja vadītājs, krājuma glabātājs un tehniskais darbinieks. Muzeja darbinieku skaits būtu jāpalielina par 1 cilvēku- sabiedrisko attiecību speciālists un cilvēks kurš strādā ar apmeklētājiem, ja tiks renovētā bijušā Kloстера iela 1 II daļa.

Muzeja akreditācijas komisijas ieteikumu izpilde

- 1. Apsvērt iespēju atgriezties pie iepriekšējā Muzeja misijas formulējuma, kas pilnība raksturoja Muzeja virsuzdevumu (t.sk.mērķauditoriju un teritoriju).*
Muzeja misija pārveidota un apstiprināta 2021.gada 23.decembrī. Pēc 2021.gada 1.jūlija teritoriālās reformas bija jāpārstrādā muzeja nolikums. Līdz ar nolikumu, apstiprināta jauna muzeja misija, kura raksturo mērķauditoriju un teritoriju. Muzeja misija **ir pētīt, saglabāt un popularizēt Viļakas apkārtnes vēstures, mākslas, reliģisko kultūrvēsturisko mantojumu no viduslaikiem līdz mūsdienām, un caur ekspozīcijām un izstādēm iepazīstināt sabiedrību ar Viļakas apkārtnes nozīmi dažādu vēsturisku procesu attīstībā.** Muzeja misija pilnība atspoguļo muzeja darbības virzienus- vēsture, māksla un reliģija.
- 2. Muzeja noteikumus papildināt ar kārtību par pirkuma līguma izmantošanu.* Pirkuma līguma dokumenti ir iekļauti muzeju noteikumos par muzeja krājumu.
- 3. Krājuma komisijas darbu dokumentēt Komisijas sēžu protokolos.* Krājuma darbs tiek protokolēts sēžu protokolos.
- 4. Uzlabot tekstiliju un vizuālās mākslas priekšmetu glabāšanas apstākļus Muzeja krātuvē un ekspozīcijā.* Muzeja mākslas priekšmetiem ir ierīkota jauna telpa mākslas darbu uzglabāšanai. Tekstiliju eksponēšana muzeja ekspozīcijās uzlabota un ierīkota krātuve Kloстера iela 1.
- 5. Izstrādāt plānu muzeja priekšmetu aizsardzībai ārkārtas situācijās.* Izstrādāts
- 6. Uzlabot putnu olu kolekcijas eksponēšanas saturisko un vizuālo kvalitāti.* Ekspozīcija uzlabota pilnībā. Viļakas muzejam tika atbalstīti 2 projekti VKKF projektu konkursa muzeju nozares attīstības programmā. Projektos ieguvām naudu mākslinieciskajam dizainam un ekspozīcijas modernizācijai. Tagad šī ekspozīcija ir ļoti moderna, gaumīga, kvalitatīva un izzinoša.

7. *Izstrādāt Muzeja prioritāro uzdevumu sarakstu pieciem gadiem, iekļaujot tajā konkrētas aktivitātes atbilstoši Muzeja pieejamajiem resursiem.* Muzeja stratēģija pārdomāta un aktivitātes iekļautas atbilstoši muzeja pieejamiem resursiem.
8. *Kopā ar pašvaldību turpināt Muzeja infrastruktūras uzlabošanu un uzsākt darbu pie jaunas muzeja ekspozīcijas izveides.* Muzejs aktīvi sadarbojas ar pašvaldību, 2018.gadā tika iesniegts projekts par Kloštera 2.kārtas renovācijas Latvijas-Krievijas programmā, bet netika atbalstīts. Kloštera 2.kārtas renovācijai pilnībā no jauna jāizstrādā renovācijas tehniskais būvprojekts. Muzejs ir izstrādājis zinātnisko plānu jaunai muzeja ekspozīcijai “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos”. Ekspozīcijas mākslinieciskais dizains jau apstiprināts VKKF projektu konkursā Muzeju nozares attīstības programma. Ekspozīcija ir plānota tā, lai to varētu viegli pārvietot uz jaunām telpām Kloštera ielā 1, kad tas tiks renovēts.
9. *Izskatīt iespējas palielināt strādājošo skaitu muzejā, paplašinoties muzeja infrastruktūrai un pieaugot veicamo uzdevumu apjomam.* Pagaidām nav izdevies renovēt bijušā kloštera 2.daļu, bet, ja nākamās piecgades laikā tas izdosies, tad muzejs domās par jaunu štata vienību- muzejpedagogs- komunikācijas speciālists muzejā, kurš strādās ar apmeklētājiem un skolēnu grupām.

4. Pārraudzība un atskaitīšanās kārtība.

Par muzeja vidējās attīstības stratēģijas izpildi atbild Viļakas muzeja vadītāja, kura atskaitās Balvu novada domei. Muzeja stratēģisko mērķu īstenošana un sasniegtie rezultāti tiek izvērtēti Muzeja padomē, muzeja krājuma komisijā, Balvu novada domē, kā arī individuālās pārrunās. Veicamie uzdevumi un atbildes tiek konkretizētas. Veicamie uzdevumi un aktivitātes tiek konkretizētas gada plānos.

Pielikumā: 1. Krājuma komplektēšanas politika 2022.-2026.gadam uz 11 lapām;
2. Viļakas muzeja pētniecības politika 2022.-2026.gadam uz 6 lapām;
3. Viļakas muzeja komunikācijas politika 2022.-2026.gadam uz 11 lapām.

Viļakas muzeja vadītāja

Rita Gruševa

1. Pielikums
Viļakas muzeja attīstības stratēģijai
2022-2026.gadam

**KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS, SAGLABĀŠANAS UN IZMANTOŠANAS
POLITIKA**

VIĻAKA

2022

Krājuma veidošanās mērķis un uzdevumi

Muzeja misija- ir pētīt, saglabāt un popularizēt Viļakas apkārtnes vēstures, mākslas, reliģisko kultūrvēsturisko mantojumu no viduslaikiem līdz mūsdienām, un caur ekspozīcijām un izstādēm iepazīstināt sabiedrību ar Viļakas apkārtnes nozīmi dažādu vēsturisku procesu attīstībā.

Uzdevumi:

1. Paplašināt muzeja krājuma telpas;
2. Muzeja krājuma iekļaušana Nacionālā muzeja krājuma kopkatalogā;
3. Veikt krājuma komplektēšanu un dokumentēšanu, veikt esības pārbaude saskaņā ar grafiku;
4. Muzeja krājuma glabāšanas apstākļu uzlabošana;
5. Krājuma materiālu zinātniskā pētniecība;

Krājuma raksturojums

Uz 2021.gadu Viļakas muzeja krājumā iekļautas 3533 vienības, tajā skaitā pamatkrājumā-1458 priekšmeti un palīgkrājumā-2075 priekšmeti. Muzeja krājums veidojies 30 gadu garumā kā Viļakas vidusskolas novadpētniecības muzeja (1967-2004) vēlāk –Viļakas muzeja krājums (2004.-2012). Kopš 2012.gada Viļakas novada muzejs, bet kopš 2021.gada 1.jūlija Viļakas muzejs. Pirmie muzeja krājuma priekšmeti tika apzināti un vākti vēl 20.gs 60-tajos gados, kad ilggadējā Viļakas vidusskolas vēstures skolotāja un novadpētniecības pulciņa vadītāja pēc pašas izstrādāta plāna, kopā ar skolēniem veica Viļakas un tās tuvākās apkārtnes izpēti. Materiāli, kas saistās ar Viļakas Valsts ģimnāziju glabājas izglītības iestādes muzejā.

Muzeja priekšmetu kolekcijas veidošanā iesaistās vietējie iedzīvotāji. Visi muzeja krājumā esošie priekšmeti ir dāvinājumi. Muzeja krājumā ietilpst Viļakas apkārtnes vēsturi un kultūrvēsturi atainojošie un novada apdzīvotai vietai raksturīgie darba rīki un sadzīves priekšmeti, dokumenti, iespieddarbi,

diapozitīvi, fotogrāfijas un pastkartes, katoļu priesteru amatu piederumi, numismātika un bonistika, mākslas darbi u.c. Priekšmeti muzeja krājuma uzņemšanā tiek skatīti pēc priekšmeta nozīmības Viļakas apkārtnes vēstures kontekstā.

Aizvadītājā attīstības stratēģijas laikā muzeja krājums tika bagātīgi papildināts ar muzeja krājuma priekšmetiem.

Krājums glabājās vairākās ēkās.

- krājuma un ekspozīcijas telpas Balvu ielā 13. Telpas Balvu ielā 13 ir ar krāsns apkuri.
- Krājums bijušajā Klostera ēkā, Klostera ielā 1, Ēkai ir centrālpakure un ventilācijas sistēma;
- Mākslas darbi glabājas Viļakas pilsētas pārvaldes ēkā Abrenes ielā 26;
- Izstāžu, pasākumu, muzejpedagogisko programmu un ekspozīcijas atrodas bijušajā Klostera ēkā 1.

Krājuma un ekspozīciju telpas Balvu ielā 13, pamatēka.

Pamatēkā ir izvietotas 5 muzeja ekspozīcijas- Senie sadzīves priekšmeti un darba rīki, Viļakas vēsture laikmeta griežos, Viļakas novada skolu vēsture, Viļakas reliģiskās draudzes un to vadītāji, Baltā istaba. Šajā ēkā atrodas arī 2 krājuma telpas.

Senie sadzīves priekšmeti un darba rīki.

Ekspozīcija atrodas vietējo podnieku keramikas kolekcija, linu, graudu un vilnas apstrādes darbarīki, kuri lietoti Viļakas apkārtņē, kā arī citi sadzīves priekšmeti un darbarīki;

Viļakas vēsture laikmeta griežos- Ekspozīcijā atrodas fotogrāfijas, kuras raksturo Viļakas apkārtnes vēstures attīstību. Ikviens var apskatīt naudas kolekciju no cariskās Krievijas laikiem- mūsdienām. Visa nauda, kura tika lietota Viļakas apkārtņē. Šo naudas kolekciju palīdzēja savākt Viļakas vidusskolas novadpētniecības pulciņa dalībnieki L.Maksimovas vadībā. Ekspozīciju papildina dažādi priekšmeti- Marienahzuenas muižas laiku priekšmeti, brīvvalsts laika priekšmeti un dokumenti, II pasaules kara un padomju laika priekšmeti, kā arī nedaudz atmodas laika priekšmetu. 2023.gada paredzēts izveidot jaunu muzeja ekspozīciju “Viļakas apkārtne vēstures līkločos”. Dizaina projekts VKKF jau apstiprināts.

Viļakas novada skolu vēsture- Ekspozīcijā var apskatīt skolu vecās fotogrāfijas, kuras ir pastāvējušas Viļakas apkārtņē, atrodas arī grāmatu, priekšmetu un dokumentu kolekcijas.

Viļakas reliģiskās draudzes un to vadītāji- atrodas Viļakas reliģisko draudžu vadītāju portreti, ka arī baznīcu lūgšanu grāmatas un daži sadzīves priekšmeti un ceremoniālie darba rīki.

Baltā istaba- Atrodas K.Duļbinskam un V.Zondakam veltītā ekspozīcija. Pamatā bīskapu ceremoniālie

tērpi, sadzīves priekšmeti, kā arī dokumenti un sakrālie priekšmeti.

Krājuma telpa pie krājuma glabātāja-krājuma telpā glabājas lūgšanu grāmatu kolekcija, numismātikas un bonistikas kolekcija, dažādas mapes ar fotogrāfijām un dokumentiem veltītas gan pilsētas dažādām iestādēm, gan izciliem novadniekiem, šeit atrodas arī dokumentu un kartogrāfiskais materiāls, kā arī tekstilijas un dažādi mazāki senie sadzīves priekšmeti un darba rīki.

Krājuma mazā telpa- atrodas nelieli senie sadzīves priekšmeti un darba rīki, ka arī keramika. Tādi priekšmeti, kuri ir izturīgi pret aukstumu.

Krājums bijušajā klostera ēkā.

Bijušajā klostera ēkā atrodas mākslas darbu kolekcijas, un ekspozīcija, kura veltīta dabai- Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija. Vienā no telpām atrodas tekstiliju kolekcija.

Mākslas darbu kolekcija (V.Buša starptautiskā plenēra mākslas darbi). Atrodas Viļakas pilsētas pārvaldes ēkā, mākslas darbi glabājās MK noteikumiem atbilstošos uzglabāšanas apstākļos.

III krājuma komplektēšana

Muzeja krājuma komplektēšanas galvenie principi:

- Atbilstība muzeja profilam (Viļakas muzejs) un misijai. Viļakas apkārtni veido pilsēta un 6 pagasti, tāpēc muzeja krājumā tiek uzņemti tikai šo teritoriju raksturojošie vēstures un kultūrvēstures priekšmeti. Līdz izveidojas novada muzejs, informācija par pagastu vēsturi netika vākta, bet kopš 2012.gada ir uzsākta mērķtiecīga materiālu vākšana par pagastu vēsturi, lai varētu sākt plānot jaunas ekspozīcijas „Viļakas apkārtnē vēstures līkločos” veidošanu;Kopš 2021.gada 1.jūlija Viļakas novada muzeju pārdēvēja par Viļakas muzeju.
- Priekšmeta nozīmīgums un tā iespējas tālākai izmantošanai muzeja darbā (ekspozīcija, izstāde vai komunikācijas darba politikā, piemēram, muzejpedagoģiskā programma un zinātniskā pētniecība;
- Priekšmeta vēsturiskā un kultūrvēsturiskā nozīme un unikalitāte novada vēsturē, kā arī šī priekšmeta saglabātības pakāpe un restaurācijas iespējas;

Priekšmeti, ar kuriem nav nepieciešams papildināt muzeja krājumu

- neuzņem krājumā dabas priekšmetus (Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija bija izņēmums, jo novadniekam Ed.Spravnikam bija dažādi hobiji, liela izmēra svečturu kalšana, putnu olu kolekcionēšana. Lielākā daļa Latvijas putnu olu nākušas no Viļakas apkārtnes un ir cieši saistīta ar mūsu

novadnieku.

- visa veida literatūru, žurnālus, kuriem nav saistības ar Viļakas apkārtni vai tās cilvēkiem;
- liela izmēra priekšmetus, jo tos nav kur glabāt;
- fotogrāfijas, kuras nav saistītas ar Viļakas apkārtni un tās cilvēkiem;
- gludekļiem, vērļamajiem ratiņiem, radio, rakstāmmašīnām;
- lūgšanu grāmatas jaunākas par 1905.gadu.

Muzeja krājuma galvenie papildināšanas avoti:

- Dāvinājumi;
- Pārņemšana no publiskām un privātām institūcijām;
- Ekspedīcijas novada pagastos;
- Arheoloģisko izrakumu materiāli;
- sadarbība ar citiem muzejiem dažādu ekspozīciju un izstāžu veidošanā;
- priekšmetu iepirkumi

Prioritārās tēmas krājuma papildināšanai (2022.-2026)

1. Viļakas apkārtnes vēsturi raksturojošie priekšmeti (Viļakas pilsētas un 6 pagastu vēsture);(turpinās materiālu vākšana par Viļakas apkārtni) izstādei “Viļakas pilsētai 80”, kurā tiks stāstīta ielu vēsture.
2. Viļakas dzīves raksturojums brīvvalsts laikā- fotogrāfijas, apģērbs, darba rīki un sadzīves priekšmeti (ekspozīcijas “Viļakas apkārtnes vēstures līkločos” papildināšanai.
3. Viļakas apkārtnes dzelzceļa vēsture (plānota izstāde par Dzelzceļa vēsturi Viļakas apkārtņē 2024)
4. Viļakas pienotavas, linu fabrikas, šūšanas ceha Sarkanais rīts un sia “Daiļrades koks” priekšmeti (Kupravas drenu cauruļu rūpnīca, Vecumu naftas bāze, ekspozīcijas “Viļakas apkārtnes vēstures līkločos” papildināšanai;
5. Mākslas darbu iepirkums no vietējiem māksliniekiem.

Kartotēka un priekšmetu topogrāfiskās sistēmas apraksts.

Muzeja krājuma telpas atrodas krājuma glabātāja kabinetā. Kabinetā atrodas krājuma plaukti, uz kuriem virsū ir uzraksti, jo tiek numurēts katrs plaukts un skapis. Skapju un plauktu numuri ir pielīmēti aprīkojuma ārpusē, bet skapju nodalījumi iekšpusē; Krājuma mazajā telpā ir 7 metāliskie plaukti, kuri ir topografēti. Pārvietojot skapjus un plauktus, krājuma glabātājs izdara atbilstošas izmaiņas telpas plānā;Mākslas darbi, kuri uzglabājas Viļakas pilsētas pārvaldē arī ir ar topogrāfisko aprakstu, pamatā šeit

glabājas starptautiskā plenēra V.Bušs mākslas darbi.

Krājuma esības pārbaude un krājuma izvērtēšana:

2022.gadā plānots turpināt Muzeja krājuma esības pārbaudi, kas tika uzsākta 2014.gadā. Muzeja krājuma priekšmetu esības pārbaude tiek salīdzināta ar priekšmetu ierakstiem inventāra grāmatās, līgumos, aktos un pārējā uzskaites dokumentācijā. Krājuma esības pārbaude tiek veikta ar muzeja krājuma komisijas locekļiem. Vienlaikus ar krājuma esības pārbaudi veic arī krājuma izvērtēšanu. Līdz ar to notiks dokumentu sagatavošana akreditācijai. 2022.gadā notiks fotogrāfiju un iespieddarbu palīgkrājuma esības pārbaude, lai sagatavotu esības pārbaudes akreditācijai.

- 1) Precizē priekšmetu skaitu;
- 2) Tiek fiksēta un novērtēta priekšmetu saglabātības pakāpe;
- 3) Esības pārbaudes aktā ieraksta neatrasto (meklēšanā esošo) priekšmetu skaitu un to inventāra numurus, esības pārbaudes aktam pievieno meklēšanā esošo priekšmetu sarakstu;
- 4) Finansiāli novērtē muzeja krājumu un lemj par tā izslēgšanu no muzeja pamatkrājuma vai palīgkrājuma;

IV. Krājuma dokumentēšana.

Krājuma uzskaitē:

Priekšmetu uzņemšana Viļakas muzeja krājumā tiek fiksēta dāvinājuma aktā, tiek ierakstīta attiecīgi pamatkrājuma vai palīgkrājuma priekšmetu inventāra grāmatā. Dāvinājuma akts fiksēts aktu inventāra grāmatā. Pamatkrājuma un palīgkrājuma grāmatas tiek ierakstītas atbilstoši pamatkrājuma un palīgkrājuma inventāra grāmatās.

Deponēšanas priekšmeti tiek ierakstīti deponēšanas līgumos un aktu grāmatās.

Muzeja darbinieku un apmeklētāju rīcībā ir primārās uzskaites kartotēkas, kas tiek papildinātas. Ierobežoto cilvēkresursu dēļ, izstrādes stadijā atrodas zinātniskā apraksta kartītes un tematiskās uzskaites kartotēkas ieviešana. Tiek printētas arī NMKK ievadītās kartītes.

Muzeja krājuma uzskaites dokumentāciju pastāvīgi glabā krājuma glabātāja. Informācija tiek saglabāta datorā, mapē, kā arī ievietota aploksnē, kura ielikta attiecīgajā skapī vai plauktā (atbilstoši savai topogrāfijai)

Prioritārie uzdevumi krājuma dokumentēšanā:

- ✓ Jauniegūto priekšmetu uzskaitē;
- ✓ Dokumentācijas sakārtošana;

- ✓ Tematisko kartotēku kolekciju izveide un papildināšana;
- ✓ Krājuma esības pārbaūžu veikšana;
- ✓ Datu ievadīšana NMKK,

V. Krājuma saglabāšana.

Muzeja krājums izvietots muzeja krājuma glabātāja kabinetā. Krājuma priekšmeti izvietoti četrās muzeja telpās: 1) atsevišķā krājuma telpā (Mazā telpa); 2) krājuma glabātāja kabinetā; 3) ekspozīciju zālēs, 4) Klosters telpā, kura nodota lietošanā muzeja īpašumā.; Krājumam nodrošināta apsardzes un ugunsdrošības signalizācija, katru gadu tiek pārbaudīta elektroinstalācijas darba kārtībā un mēneša laikā novēršamas uzrādītās nepilnības. Krātuvju telpās ik sezonu notiek pārbaudes pasākumi kaitēkļu un grauzēju kontrolei.

Krājuma saglabātības raksturojums:

-daļai krātuvju ir krāsns apkure, bet muzejs cenšas uzturēt optimālus apstākļus krājuma saglabāšanai, katru dienu piefiksējot temperatūru un mitrumu. Muzejā ir arī viens mitruma nosūcējs. Otrajai muzeja krājuma daļai ir labi saglabāšanas apstākļi- daļai ekspozīciju (Ed.Spravnikas Latvijas putnu olu kolekciju ekspozīcija), kā arī mākslas darbu un tekstiliju uzglabāšanas apstākļi ir ļoti labi.

-krājuma telpās nav speciālistu darba telpas, jo krājums atrodas krājuma glabātāja kabinetā un citās telpās ;

-krātuvēs, izstāžu zālē un ekspozīcijās logiem ir žalūzijas, kas samazina dabīgā apgaismojuma intensitāti;

-priekšmeti pirms novietošanas krātuvēs tiek notīrīti;

-pie skapjiem un plauktiem ir saraksti ar krājuma topogrāfiju;

Prioritārie uzdevumi krājuma saglabāšanā:

- Papildināt zināšanas par krājuma saglabāšanu un muzeja priekšmetu restaurēšanas iespējām;
- Izveidot krājuma saglabāšanai jaunas telpas;
- Nodrošināt nepieciešamos klimatiskos apstākļus priekšmetu saglabāšanai;

Krājums ik gadu tiek papildināts vidēji par 70 vienībām gadā

Krājuma iegūšanas veidi pārsvarā ir dāvinājumi no fiziskām personām. Muzejs turpinās krājuma komplektēšanu atbilstoši misijai un iepriekš definētajiem principiem, izvērtējot muzeja priekšmetu atbilstību muzeja misijai, un iespējām izmantot priekšmetus dažādojot muzeja komunikācijas formas.

VI. Krājuma izmantošana.

Muzeja krājuma izmantošana notiek atbilstoši MK noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu.

Muzeja krājumā esošie priekšmeti tiek izmantoti ekspozīciju un izstāžu veidošanai, tie izmantoti dažādos pasākumos, kas kalpo kā palīg līdzeklis skolēnu un studentu zinātniski pētniecisko darbu izstrādāšanai. Pasākumos, ievērojot priekšmeta saglabāšanas nosacījumus, izmantoti palīgkrājumā vairākos eksemplāros esošie materiāli.

Krājuma izmantošanas iespējas:

1. *Eksponēšana;*

Krājuma priekšmeti tiek eksponēti muzeja ekspozīcijās un izstādēs, ievērojot saglabāšanai nepieciešamos apstākļus. Pirms priekšmetu eksponēšanas rūpīgi tiek izstrādāts ekspozīciju un izstāžu plāns, kur arī tiek pētīts kādi priekšmeti ir nepieciešami ekspozīcijās un izstādēs.

Krājuma eksponēšana pamatekspozīcijās:

- Senie darba rīki un sadzīves priekšmeti;
- Baltā istaba;
- Viļakas vēsture laikmeta griežos;
- Viļakas garīdznieki;
- Viļakas novada skolu vēsture;
- Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija

2022.-2026.gadā plānots izveidot ekspozīciju “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos”

Izstādēs:

- Valsts svētkiem un atceres dienām veltītas izstādes;
- Krājuma kolekciju izstādes;
- Gada jaunieguvumu izstādes;
- Tematiskās izstādes- Viļakas apkārtnes pagastu izstādēs;
- Krājuma eksponēšanas starptautiskajās izstādēs;
- Krājums izmantots mākslas izstādēs;

Pamatekspozīcijā izmantoto fotomateriālu, dokumentu, priekšmetu un to kopiju stāvoklis regulāri pārbaudāms un nepieciešamības gadījumā tie nomaināmi, aizstājami.

1. *Izglītojošais darbs;*

Krājuma materiāls izmantots muzejpedagoģiskās programmās:

- Par ko stāsta zeme;
- Senie darba rīki un sadzīves priekšmeti;
- Nauda kā vēstures avots;

- Muzeja priekšmets ceļš līdz ekspozīcijai un izstādei;
- Fotogrāfija kā vēstures avots
- Kultūrvēsturiskie pieminekļi Viļakas novadā

1. *Pētniecība;*

Muzejs veic zinātniski pētniecisko darbu, veidojot ekspozīcijas, izstādēs, muzejpedagoģiskās programmas, pasākumus apzinot sava muzeja krājumus. Muzejs bieži vien sūtīja Viļakas novada izdevumam nelielus pētniecības rakstiņus par muzeja krājumu, ko iespējams apskatīt izstādēs. Muzeja darbinieki veic pētījumus par dažādām Viļakas apkārtnes kultūrvēstures tēmām. Muzeja krājumu izmanto arī skolēni un studenti savu zinātnisko darbu izstādē, kas sekmē muzeja krājuma izpēti. Muzeja apmeklētāji var iepazīties ar muzeja krājumu pētot uzskaites kartotēkas un NMKK. 2022.-2026.gadā muzejs plāno papildināt muzeja krājumu ar arheoloģijas priekšmetiem no 2019.gada arheoloģiskajos izrakumos Loginu senkapos ieguvumiem.

4. *Deponēšana*

Muzeja krājuma priekšmeti saskaņojot ar muzeja krājuma glabātāju un direktoru tiek deponēti privātpersonām un juridiskām iestādēm. Deponējot priekšmetus krājuma komisija nosaka deponēto priekšmetu vērtību, priekšmeti deponēšanai tiek saskaņoti ar muzeja krājuma glabātāju un fiksēti muzeja krājuma sēžu protokolos un deponēšanas līgumos, kā arī pieņemšanas-nodošanas aktos.

5. *Restaurācija;*

Pašlaik nav restaurēts neviens muzeja priekšmets, bet nākamajā plānošanas periodā plānots restaurēt dažus priekšmetus (muižas tintnīcu un arheoloģisko priekšmetu restaurācija). Tā, kā muzejam nav sava restauratora, tad restauratora palīdzība tiks prasīta citu muzeju speciālistiem-restauratoriem. Lai iegūtu līdzekļus priekšmetu restaurācijai tiks rakstīti projekti. Restaurācijas priekšmeti tiek izvēlēti pēc to nepieciešamības priekšmetus eksponēt ekspozīcijās vai izstādēs vai tās saglabāšanas pakāpes.

Krājuma darba SVID analīze

Stiprās puses:	Vājās puses:
*daudzveidīgs muzeja krājums	*nepietiekami nodrošināti muzeja krājuma saglabāšanas apstākļi;
*pieredzējis krājuma glabātājs;	*finansējuma trūkums krājuma apstākļu uzglabāšanai;
*sadarbība ar citām kultūras, izglītības un sabiedriskajām iestādēm;	*krājuma telpu trūkums;
*	* nepietiekama krājuma kolekciju izpēte;

	<p>* lēni notiek zinātnisko kartiņu ieviešana;</p> <p>*priekšmeti netiek restaurēti;</p> <p>*atsevišķu tēmu pētniecībai nav pietiekams krājuma apjoms, to aizvietojo ar deponējumiem no citiem akreditētajiem muzejiem;</p> <p>*neizdevīgs sabiedriskais transports līdz Rīgas un Alūksnes arhīviem;</p>
<p>Iespējas:</p> <p>*caur projektiem un sadarbībā ar pašvaldību rast iespēju uzlabot esošo un iekārtot jaunu krājuma telpu;</p> <p>*izplānot savu darba laiku tā, lai varētu vairāk pievērsties krājuma kolekciju izveidei un izpētei, kā arī zinātnisko kartiņu izstrādei;</p> <p>*piesaistīt brīvprātīgos muzeja darbu veikšanai;</p> <p>*vienā no pašvaldības ēkām izveidot mākslas darbu kolekcijas krājumu;</p> <p>*caur projektiem piesaistīt finansējumu priekšmetu restaurācijai un konservācijai;</p> <p>* NMKK ievadīt muzeja palīgkrājumu;</p>	<p>Draudi:</p> <p>*krājuma glabātāja liels noslogojums;</p> <p>*neparedzēti nelaiemes gadījumi;</p> <p>*palielinās konkurence finansējuma piesaistē;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pieredzējušu darbinieku aiziešana pensijā vai sameklējot citu darba vietu; <p>* iedzīvotāju skaita samazināšanās un intereses zušana par muzeja krājumu;</p> <p>*nestabila politiskā situācija pasaulē;</p>

Paredzami krājuma darba rezultāti

Krājuma politikas paredzami rezultāti	Finanšu avots	2022	2023	2024	2025	2026
Jaunu krājuma telpu izveidošana mākslas darbiem Viļakas pagasta pārvaldes ēkā, Abrenes ielā 26	Muzeja budžets	X				
Tekstiliju krājuma telpas iekārtošana bijušā Klosterā	Muzeja budžets	x				

ēkā 1						
Krājuma papildināšana						
1. Arheoloģiskais materiāls	VKKF	80	-	20	-	20
2. Viļakas apkārtnes vēsturi raksturojošie priekšmeti	Muzeja budžets	50	50	50	50	50
3. Viļakas dzīves raksturojums brīvvalsts laikā- fotogrāfijas, apģērbs, darba rīki un sadzīves priekšmeti	Muzeja budžets	6	6	6	6	6
4. Viļakas apkārtnes ugunsdzēsības vēsture	Muzeja budžets	5	-	-	-	-
5. Viļakas apkārtnes dzelzceļa vēsture	Muzeja budžets	-	10	-	-	-
6. Viļakas pienotavu, linu fabriku, šūšanas ceļa Sarkanais rīts un sia "Daiļrades koks" raksturojošie priekšmeti	Muzeja budžets	10	5	5	5	5
NMKK ievadīto vienību skaits	Muzeja budžets	300	300	300	300	300
Krājuma esības pārbaude un priekšmetu novērtēšana	Muzeja budžets	800	800	900	900	900
Priekšmetu restaurācija	VKKF, Muzeja budžets	-	10	10	10	-
Nodrošināta krājuma izmantošana pamatekspozīcijās, izstādēs, izglītojošās programmās, pētniecības darbā un deponēšanā	Muzeja budžets, projekti					

Darbības spēju uzlabošanas pasākumi turpmākiem 5 gadiem.

1. Telpa mākslas darbu kolekcijas izvietojšanai (Viļakā, Abrenes ielā 26);
2. Papildus finansējuma iegūšana muzeja krājuma priekšmetu restaurācijai (arheoloģiskajam materiālam);
3. Piesaistot finansējumu uzlabot pamatekspozīcijas un izstāžu zāles eksponēšanas apstākļus;
4. Tekoša pamatkrājuma un palīgkrājuma ievade NMKK;
5. Krājuma darbā iesaistīto muzeja darbinieku kvalifikācijas celšana;
6. Pasākumu organizēšana muzeja krājuma priekšmetu iegūšanai muzeja īpašumā; (bijušo iestāžu darbinieku tikšanās un atmiņu vakari);

2. Pielikums

Viļakas muzeja attīstības stratēģijai
2022-2026.gadam

PĒTNIECĪBAS POLITIKA

I

MUZEJA PĒTNIECĪBAS DARBA POLITIKAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI.

Viļakas muzejs (turpmāk-Muzeja) pētniecības darba politika izriet no Muzeja misijas-ir **pētīt, saglabāt un popularizēt Viļakas apkārtnes vēsturi, mākslas un dabas kultūrvēsturisko mantojumu un caur ekspozīcijām un izstādēm iepazīstināt sabiedrību ar Viļakas apkārtnes nozīmi dažādu vēsturisku procesu attīstībā.** Pētniecības politika balstīta uz muzeja krājuma kolekcijā esošiem priekšmetiem, kā arī iespējām papildināt muzeja krājumu, tādējādi nodrošinot muzeja komunikācijas daudzveidību. Nepieciešamības gadījumā pētniecības darba politiku var papildināt, precizēt vai grozīt.

Pētniecības politikas darba mērķis: Ar Muzejam pieejamiem līdzekļiem apzināt un pētīt Viļakas apkārtnes vēsturisko un kultūrvēsturisko mantojumu, kā arī veicināt muzeja krājuma zinātnisko izpēti, nodrošinot rezultātu pieejamību plašai sabiedrības grupai.

Pētniecības politikas darba uzdevumi:

- 1) Nodrošināt pilnīgāku informāciju par Muzeja krājuma priekšmetiem veicot kolekciju izpēti;

- 2) Uz pētnieciskās darba bāzes veidot ekspozīciju un izstāžu plānus;

Jauna ekspozīcija “**Viļakas apkārtnē vēstures līkločos**” (2023)

Ekspozīcija sadalīta 6 blokos:

1. Muižas Viļakas apkārtnē (1713.-1920).
2. I pasaules karš un brīvības cīņas (1914.-1920)
3. Viļakas apkārtnē brīvvalsts laikā (1920-1940)
4. Viļakas II pasaules kara laikā (1940-1945)
5. Viļakas apkārtnē padomju laikos (1945.-1991)
6. Viļakas teritorija atmodas laikā (pēc 1991.)

Ekspozīcijas mākslinieciskā dizaina izstrādi 2022.gadā Muzeju nozares attīstības programmā apstiprināja VKKF.

- 3) Pētniecības darbu, referātu u.c. sagatavošana (piedalīšanās Ziemeļlatgales zinātniskajos lasījumos) 2 gados 1 reize (notiks 2024 un 2026) (sagatavotas 2 tēmas- *Pēckara dzīves atspoguļojums Viļakā laikrakstā “Latgales zemnieks (1945-1950) un Arheoloģiskais materiāls no Loginu senkapjiem*
- 4) Veikt muzeja krājuma zinātnisko inventarizāciju;
- 5) Finansējuma piesaiste arheoloģiskajiem izrakumiem- muzeja krājuma papildināšana ar viduslaiku priekšmetiem Viļakas apkārtnē (Viļakas viduslaiku pils), šie priekšmeti papildinātu Loginu senkapju arheoloģisko kolekciju.
- 6) Grāmatas/bukleta Viļakas apkārtnes vēsture gadskaitļos (īss apraksts un foto) sistematizācija un apkopošana.
- 7) Zinātniskā izpēte Viļakas ielu vēsture izstādei “**Viļakas pilsētai 80**”, 2025.gadā (tiks iesniegti projekti mākslinieciskajam dizainam un izstādes veidošanai).
- 8) Jaunlatgales apriņķa vēsture kopā ar citiem Balvu novada muzejiem. Kopīgi veidota ceļojošā izstāde “Abrenes apriņķim 100”. Katrs muzejs pēta kādas konkrētās jomas vēsturi- viens kultūru, cits sabiedrisko dzīvi, ekonomisko stāvokli, infrastruktūru, izglītības, medicīnas jomu vai arī konkrēti katram muzejam jāizpēta kāds pagasts un pilsēta. Pētīts tiks Abrenes apriņķis.

PĒTNIECĪBAS DARBA RAKSTUROJUMS.

Pētniecības darba galvenais objekts Viļakas apkārtnes vēstures un kultūrvēsturiskie notikumi, cilvēki, materiālās un nemateriālās kultūras liecības. Pētniecības darba tēmas nosaka ievērojamu notikumu vai personu gadadienas, ka arī pētnieciskās darba tēmas tiek apspriestas Viļakas muzeja padomes sēdēs.

Pētniecības darba objekti. Paredzētas vairākas izstādes, kuras nosaka pētniecības darba specifiku.:

1. Muzeja krājums 13.gs-21.gs.

2. Viļakas apkārtnes vēsture:

* Ugunsdzēsēji Viļakas apkārtņē (2022.gadā 115 gadi):

* Dzelzceļš Viļakas apkārtņē;

* Ievērojamās personas, kas nākušas no Viļakas apkārtnes (mākslinieki, pedagogi, politiķi, utt) izstādes izveidošanai (krājuma papildināšana ar informāciju) Izstāde “*Viļakas apkārtnes ievērojamie cilvēki*”;

*Padomju laika iestādes Viļakas apkārtņē (izstādei “*Viļakas pilsētas ielu vēsture*” veltīta izstādei par godu Viļakas pilsētai 80.

III

PĒTNIECĪBAS TĒMU IZVĒLES KRITĒRIJI.

Muzeja speciālisti strādā pie pētniecības tēmām, kuru izpētes aktualitāte ir atkarīga no ekspozīciju, izstāžu, muzejpedagoģisko un pasākumu veidošanās, atbilstoši konkrētai tematikai, kā arī tiek pētīts novadnieku devums novada attīstībai, svarīgi notikumi utt. Izpētes tēmu nosaka vairāki faktori:

- 1) Atbilstība muzeja misijai un darbības programmai;
- 2) Tēmas par kurām ir ļoti maz informācijas un par kurām vēl varētu iegūt informāciju;
- 3) Tēmu aktualitāte;
- 4) Vēsturisko notikumu gadskārtas un novadnieku jubilejas;
- 5) Apmeklētāju interese;
- 6) Krājuma resursi, cilvēkresursi un finansiālie resursi;

IV.Pētniecības darba resursi.

4.1	Pētniecības darba avoti	Viļakas muzeja krājums
		Arhīvu materiāli (Alūksnes Zonālais Vēstures arhīvs, Latvijas Valsts vēstures arhīvs, Latvijas Vēstures arhīvs, u.c. arhīvi
		Iestāžu un organizāciju dokumenti (Latvijas Vēstures institūts, Kultūras pieminekļu inspekcija).
		Citu Latvijas muzeju krājumi (privātie un pašvaldības)
		Privātpersonu kolekcijas
		Bibliotēku fondi (Viļakas novada bibliotēka, Latvijas Nacionālā bibliotēka)
		Ekspedīciju materiāli
		Informācija masu medijos
4.2	Pētnieciskā darba realizētāji	Viļakas novada muzeja direktore-Rita Gruševa
		Viļakas novada muzeja krājuma glabātāja- Marija Boldāne

4.3.	Finansējums	Muzeja budžets
		Projektu konkursi

Pētniecības darba rezultātu novērtējums

1) Lielākie pētījumi 2017-2021.gadā bijuši saistībā ar ekspozīcijām un izstādēm.

* Ekspozīcija “*Viļakas novada skolu vēsture*” tika apzināts materiāls par skolu vēsturi Viļakā, turpinās pētniecības darbs iekļaujot krājumā vairākus desmitus fotogrāfiju;

**Starptautiska arheoloģijas izstāde “Tik tālu, bet tomēr tik tuvu:Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture”* sadarbībā ar Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā un Latvijas Nacionālo vēstures muzeju. Apzināta Viļakas apkārtnes muižu vēsture un izdota izstādes grāmata;

* Izstāde “*Austrumu robežu sargājoš*” veltīta robežsardzes 100, sadarbībā ar Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldi. Iegūts bagātīgs fotogrāfiju materiāls un formas tērpu kolekcija no 20.gs 90-tajiem-2000-tajiem

**Novadnieka V.Dadžāna mākslas darbu izstāde*, 2 izstāžu rezultātā muzejam uzdāvināti 20 mākslinieka V.Dadžāna mākslas darbi;

2) Projektu piesaiste arheoloģiskajai izpētei. Tika atklātas vairāk kā 80 senlietas no Loginu senkapu izrakumiem un muzejs piesaistīja finansējumu kaulu priekšmetu datēšanai. Līdz ar to tika datēts viduslaiku materiāls un 2022.gadā muzejā nonāks ap 80 arheoloģiskiem priekšmetiem. Pēc projekta izstrādāts Viļakas viduslaiku pils makets uz Viļakas ezera salas, pils iekšpagalma nākotnē plānoti arī arheoloģiskie izrakumi. Ar projektu palīdzību muzejs izstrādājis māksliniecisko dizainu un ekspozīcijas izveidi “*Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija*”.

3) Ar projektu palīdzību tika apzināta un saglabāta nacionālo partizānu piemiņas vieta Stompakos,muzejam realizēts projekts, kura laikā uzstādīta un uzlabota jauna infrastruktūra- soliņi, stendi, informatīvās zīmes, norādes un apmeklētāju skaitītājs. Laba sadarbība ar nacionālo partizānu vēstures pētniekiem.

4) Muzejpedagoģiskās programmas-

* Kultūrvēsturiskie pieminekļi Viļakas pilsētā- tika pētīta un apzināta Viļakas ielu vēsture;

* Muzeja priekšmets- ceļš no krājuma līdz ekspozīcijai- muzeja krājuma izpēte, darbs ar bērniem par to, kas notiek ar muzeja krājumu muzejā un kā priekšmeti nonāk līdz ekspozīcijai vai izstādei;

*Fotogrāfija kā vēstures avots- muzeja krājuma fotogrāfiju izpēte;

4) Krājuma kopkatalogā ir ievadīts muzeja pamatkrājums, šobrīd tiek vadīts arī palīgkrājums. Ir veikta priekšmetu fotografēšana, skenēšana, līdz ar to krājums labāk pārredzams un izpētāms, jo tas sadalīts pa kolekcijām; Muzejs piedalījies muzeja krājuma priekšmetu diģitalizācijas projektā.

5) No 2017-2022.gadam muzeja krājumu ir pētījuši Viļakas apkārtnes skolu skolēni, rakstot savus zinātniski pētnieciskos darbus. Līdz ar to tika iegūtas plašākas ziņas par Viļakas linu fabriku, Vecumu naftas bāzi, skolu vēsturi, vēsturiskam celtnēm pilsētā. Skolēniem izmantojot muzeja materiālus bijuši labi rādītāji zinātnisko darbu konferencēs Latgales reģionā.

Pētniecības darba politikas SVDD analīze.

<p>Stiprās puses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muzeja darbinieku izglītība; 2. Zināšanas par Latvijas arhīviem, muzejiem u.c. organizācijām, 3. Dažādu vēstures informāciju saturošo datu bāzu pārzināšana; 4. Pašvaldības atbalsts; 5. Laba sadarbība ar citām organizācijām un pētniekiem; 	<p>Vājās puses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilvēkresursu trūkums; 2. Noslogotība (maz iespēju pievērsties pētniecībai, jo jārisina saimnieciskie un lietvedības jautājumi); 3. Liels attālums līdz arhīviem un muzejiem;
<p>Iespējas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Piesaistīt pētnieku ārpus muzeja; 2. Piedalīties vēstures izpētes projektos; 3. Skolēnu iesaiste zinātniski pētniecisko darbu izstrādāšanā; 	<p>Draudi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pētniecības izmaksu sadārdzinājums; 2. Ekonomiska situācija valstī (piemēram, degvielas cenu kāpums); 3. Nestabila epidemioloģiska un politiska situācija pasaulē; 4. Cilvēkiem neinteresētības kādos konkrētos vēstures pētījumos;

MUZEJA ZINĀTNISKĀS PĒTNIECĪBAS DARBA KAVĒKĻI.

1. Muzeja turpinās materiālu vākšana par visu Viļakas apkārtnes vēsturi un kultūrvēsturi.

Cilvēkresursu trūkums neļauj neļauj veikt pētniecisko darbu padziļināti. Tāpēc izvirzītas tikai dažas tēmas, kuras būs iespējams realizēt pētniecībā.

2. Dažu muzeja krājuma kolekciju nelielais apjoms- arheoloģija, kara lietas

3. Pētniecisko darbu apgrūtina liels attālums no Viļakas līdz Rīgas arhīviem, muzejiem un citām pētnieciskajam iestādēm.

PĒTNIECISKĀ DARBA SAGAI DĀMIE REZULTĀTI.

- 1) Pilnveidots muzeja krājums, sakārtota dokumentācija (2022-2026)
- 2) Ekspozīcijas izveide “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos (2023-2024, Budžets, Projektu finansējums)
- 3) Piedalīšanās Ziemellatgales zinātniskajos lasījumos;
- 4) Zinātniskā konference “Nacionālo partizānu nometnei Stompakos 80” vēstures un attīstības perspektīvā (2025) sadarbībā ar citiem novada muzejiem un pētniekiem.
- 5) Izstrādātie tematiskie izstāžu plāni:
- 6) Arheoloģiskie izrakumi Viļakas viduslaiku pilsdrupās (2023, 2024., muzeja budžets un Projektu finansējums)
- 7) Izstādes muzeja jaunieguvumi (2022-2026);
- 8) Ceļojošā izstāde 2025 gadā, “Abrenes apriņķim 100”, sadarbībā ar Balvu novada muzeju, Baltinavas un Rugāju muzejiem, kā arī Ontona Slišāna Upītes kultūrvēstures muzeju.
- 9) Izstāde “Viļakas pilsētas ielu vēsture” (Viļakas pilsētai 80 ietvaros) (2025)
- 10) Viļakas apkārtnes dzelzceļš un vēsturiskā attīstība (2024)

Pētniecības darba kvantitatīvie sagaidāmie rezultāti 2022.-2026.gadam.

*Varianti: A variants- sasniedzamie rezultāti pie pašreizējā finansējuma;

B variants- sasniedzamie rezultāti, izmantojot papildus nepieciešamo finansējumu

Sagaidāmie rezultāti	Varianti	2022	2023	2024	2025	2026
1. Pamatekspozīciju papildināšana ar papildus informatīvajiem stendiem un jaunas ekspozīcijas izveide.	A	-	1		-	-
	B	-	1	-	-	1
2. Izstādes plāni	A	5	5	5	5	5
	B	6	6	6	6	6
3. Muzejpedagoģisko programmu nodarbības plāns	A	2	2	2	2	2
	B	2	2	2	2	2

4.Publikācijas par novada vēsturi un novadniekiem	A	2	2	2	2	2
	B	4	4	4	4	4
5.Zinātniskā apraksta kartīšu aizpildīšana	A	100	100	100	100	100
	B	120	120	120	120	120

DARBĪBAS SPĒJAS UZLABOŠANAS PASĀKUMI 2022.-2026.GADAM.

- 1) Projektu finansējuma piesaiste VKKF, KM , Lauku atbalsta dienesta un ERAF projektu konkursos;
- 2) Muzeja ekspozīciju papildināšana- Senie sadzīves priekšmeti un darba rīki, Viļakas reliģisko draudžu vadītāji un garīdznieki;
- 3) Pētniecisko tēmu atspoguļošana Ziemeļlatgales lasījumos, kā arī publikācijas vietējā avīzē;
- 4) Sadarbība ar muzejiem, arhīviem, bibliotēkām, pagasta pārvaldēm;
- 5) Muzejpedagoģisko programmu izveide un piedāvājums Balvu novada skolām;
- 6) Skolēnu intereses radīšana par zinātniskiem pētniecības darbiem Viļakas apkārtnes vēstures jautājumos;

Alūksnes zonāla arhīva materiālu izpēte par padomju laika iestādēm Viļakas apkārtņē (darbības sākums un beigu datums).

3. Pielikums

Viļakas muzeja attīstības stratēģijai
2022-2026.gadam

Komunikācijas politika

Komunikācijas politikas mērķis: Nodrošināt Viļakas apkārtnes iedzīvotājiem un viesiem informācijas pieejamību par Viļakas muzejā glabātajām nemateriālās un materiālās kultūras vērtībām, par Viļakas apkārtnes svarīgākajiem vēstures notikumiem, māksliniekiem un reliģisko mantojumu.

Uzdevumi:

1. Izveidot jaunu ekspozīciju “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos”, veidot izstādes un dažādas muzejpedagoģiskās programmas skolēnu motivēšanai apmeklēt muzeju;
2. Organizēt pasākumus par Viļakas apkārtnes vēsturi;
3. Veidot sabiedrību uzrunājošas publikācijas par Viļakas apkārtnes vēsturi;
4. Turpināt izziņāt sabiedrības viedokli un veikt izpēti un analīzi;
5. Pilnveidot muzeja pozitīvo tēlu masu medijos.

Muzeja komunikācijas raksturojums

Muzeja komunikāciju īsteno muzeja speciālisti-vadītājs un krājuma glabātājs. Muzeja pasākumus un muzejpedagoģiskās programmas vada muzeja vadītājs un krājuma glabātājs sadalot tēmas. Muzejā strādājošie divi speciālisti arī vada ekskursijas, veic zinātniski pētniecisko darbu, piedalās izglītojošo programmu veidošanā un norisē. Muzeja vadītājs gatavo rakstus Balvu novada pašvaldības mājas lapai, presei, radio un televīzijai. Muzeja pasākumus un aktivitātes popularizē Balvu novada tūrisma speciālisti.

Muzeja pasākumi un muzejpedagoģiskās programmas notiek ekspozīciju un izstāžu zālēs. Lielākie pasākumi notiek blakus muzejam esošā bijušajā kapucīnu mūku klosterī. Komunikācijas politika tiek īstenota ar Balvu novada pašvaldības finansējuma (Muzeja budžets), VKKF fonda projektiem un citu fondu projektiem.

Ekspozīcijas un izstādes.

Ekspozīciju darba mērķis: iepazīstināt Viļakas apkārtnes iedzīvotājus un viesus ar Viļakas apkārtnes vēstures, mākslas un reliģisko kultūrvēsturisko mantojumu.

Ekspozīciju darba raksturojums:

Muzeja ekspozīcijas atrodas vairākās telpās:

- ✓ Viļakas apkārtnes vēsture (sākot ar 13.gs parādīti hronoloģiskā secībā galvenie attīstības punkti un notikumi, daudz fotogrāfiju, mazāk priekšmetu);
 - ✓ Senie darba rīki un sadzīves priekšmeti (amatniecības, podniecības un dažādu priekšmetu nozīme cilvēka dzīvē, ekspozīcija tiks papildināta ar tekstilijām)
 - ✓ Viļakas reliģisko draudžu vadītāji un garīdznieki (Viļakas draudžu dažādu konfesiju vēsture, paredzēts papildināt ar jauniem faktiem)
 - ✓ Katoļu bīskapi, novadnieki Kazimirs Duļbinskis un Valerjans Zondaks „Baltā istaba” (istaba veltīta diviem mūsdienu bīskapiem un viņu dzīvei)
 - ✓ Viļakas apkārtnes skolu vēsture (paredzēts papildināt ar informāciju un fotogrāfijas, fotogrāfiju pārlikšana)
 - ✓ Ed.Spravnika Latvijas putnu olu kolekcija (novadnieka Ed.Spravnika piemiņas saglabāšana)
- Ekspozīcijās izmantoti gan Muzeja krājuma priekšmeti, gan to kopijas.

Ekspozīcijas plānus izstrādā muzeja vadītājs, kurs pēc tam tos apspriež ar Viļakas muzeja Muzeja padomi.

Ekspozīciju finansējums ir gan pašvaldības, gan dažādu projektu konkursos iegūtais finansējums)

Ekspozīciju novērtējums: Ekspozīcijas ir daudzveidīgas, viegli uztveramas, pieejamas dažādām vecuma grupām, novadniekiem un pilsētas viesiem. Diemžēl tās nav pieejamas cilvēkiem ar īpašajām

vajadzībām. Ārzemju tūristiem ekspozīcijas muzejā pieejamas tikai latviešu valodā. Ekspozīciju saturs ir aktuāls un tās tiek papildinātas. Dizains un materiāltehniskā bāze daļēji atbilst mūsdienu prasībām. Pakāpeniski ar projektu palīdzību muzeja ekspozīcijās tiek nomainītas ar daudz mūsdienīgākām tehnoloģijām. Līdz ar to nodrošinot labus priekšmetu saglabātības nosacījumus.

Ekspozīcija “*Senie darba rīki un sadzīves priekšmeti*”- raksturo amatniecību un zemkopību Viļakas apkārtnē no 19.gs beigām līdz mūsdienām. Muzejs 2017.gada piesaistot projektu finansējumu ieguva jaunus podestus priekšmetu izvietošanai un ir veicis kosmētisko remontu un papildinājis ekspozīciju ar jauniem muzeja priekšmetiem- tekstilijām.

Ekspozīcija “*Viļakas apkārtnes vēsture*” fotogrāfijās un priekšmetos var izsekot līdz Viļakas apkārtnes attīstībai no 13.gs-20.gs 90-tajiem gadiem. Muzejā ir skatāmas fotogrāfijas, naudas kolekcija, muižas laiku priekšmeti, dažādi dokumenti, padomju laika trauki un kara priekšmeti. Piesaistot projektu finansējumu priekšmeti ir izvietoti jaunās modernas vitrīnās ar apgaismojumu un ir veikts kosmētiskais remonts. Plānošanas periodā 2022-2026 ir paredzēts šo ekspozīciju noņemt un izveidot jaunu modernu ekspozīciju “*Viļakas apkārtnes vēstures līkločos*” (iekļaujot ekspozīcijā informāciju un priekšmetus no bijušā Viļakas novada 6 pagastiem- Žīguriem, Medņevu, Vecumus, Šķilbēnus, Kupravu, Susājus, izceļot Viļakas apkārtnes vēsturisko nozīmi.

Ekspozīcija “*Viļakas novada skolu vēsture*”- ekspozīcijā skatāma kādreizējā Viļakas apkārtnes skolu vēsture, redzami priekšmeti, kā arī mācību grāmatas. Piesaistot projekta finansējumu varēja ekspozīcijā izveidot foto sienu. 2023.gadā plānots modernizēt foto sienu.

Ekspozīcija: “*Viļakas garīdznieki un reliģisko draudžu vadītāji*”, ekspozīcijā skatāmi reliģisko draudžu vadītāji cauri laikiem- katoļu priesteri, luterāņu un pareizticīgo mācītāji. Piesaistot projekta finansējumu priekšmeti izvietoti jaunās un modernās vitrīnās. Par muzeja budžeta līdzekļiem veikts kosmētiskais remonts.

Ekspozīcija “*Baltā istaba*”- ekspozīcijā apskatāmi divu novadnieku- bīskapu-K.Duļbīnska un V.Zondaka ceremoniālie tērpi un sadzīves priekšmeti. Piesaistot projekta finansējumu, bīskapa K.Duļbīnska ceremoniālie tērpi ievietoti modernās, apgaismotās vitrīnās.

Ekspozīcija “*Ed.Spravnikas Latvijas putnu olu kolekcija*”, ekspozīcija izvietota jaunajā muzeja telpā, tajā var apskatīt 636 Latvijas putnu olas un iegūt informāciju par vairāk kā 130 Latvijas putniem, ieklausīties dabas skaņās un izpildīt krustvārdu mīklu. Ekspozīcija izveidota 2021.gadā piesaistot finansējumu VKKF, Muzeju nozares attīstības programmā.

Ekspozīcijas darba problēmas un prioritātes:

1. Galvenā problēma ēkas Balvu ielā 13 infrastruktūras nolietojums ar šaurām telpām, krāsns

apkuri, bet situāciju uzlabo muzeja otrā ēka Klostera ielā 1;

2. Ierobežots finansējums ekspozīciju izveidei un modernizācijai;

Prioritātes: muzeja pārcelšanās uz jaunām telpām un mērķauditorijas uzmanības noturēšana.

1. Klostera ēkas neremontētās daļas renovācija;
2. Projektu finansējuma piesaiste ekspozīciju, izstāžu veidošanā un infrastruktūras elementu iegādei;

3. “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos” ekspozīcijas izveide;

4. Ekspozīciju papildināšana ar jauniem muzeja priekšmetiem;

Paredzami ekspozīcijas darba rezultāti:

1. Izveidota jauna muzeja ekspozīcija “Viļakas apkārtnē vēstures līkločos;”
2. Papildināta ekspozīcija “Viļakas reliģisko drudžu vadītāji un garīdznieki;”
3. Modernizēta foto siena “Viļakas novda skolu vēstures” ekspozīcijā;
4. Vecāku vitrīnu nomaiņa pret jaunākām;

Izstādes: Muzejā rīkotās izstādes balstītas Muzeja krājuma materiālos. Izstādes ir veltītas dažādām tēmām: gan tematiskās, gan muzeja kolekcijām veltītas un dažādiem vēsturiskiem notikumiem veltītas. Muzejs rīko arī mākslas izstādes, jo izstāžu zāle atrodas muzeja telpās (Klostera ielā 1). Muzejs arī veido izstādes, kur daļa priekšmetu deponēti no citiem Latvijas akreditētajiem muzejiem. Muzejs piedalās un veido arī starptautiskās izstādēs- 2018. Viļakas muzejā tika atklāta arheoloģijas izstādes sadarbībā ar Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā. No 2019.gada ceļojošā izstāde bija skatāma vairākās kultūras iestādēs Varšavā un Ļubļinā. Muzejā tiek organizētas starptautiskā plenēra V.Bušs mākslas darbu izstādes, sadarbojoties Viļakas (tagad Balvu novada pašvaldībai) ar Daugavpils Marka Rotko centru.

Izstāžu raksturojums: darbība balstās uz muzeja pētniecības rezultātiem un citām institūcijām. Izstādes tāpat kā ekspozīcijas īsteno vienu mērķi- pastiprina iedzīvotāju piederības sajūtu Viļakas apkārtnē. Izstāžu veidošanai paralēli tiek gatavota informācija preseī, Viļakas pilsētas pārvaldes mājas lapai. Vajadzīgs iegādāties standus muzeja izstādēm. Izstāžu veidošanai ir atbilstošas telpas, plānots uzlabot apgaismojumu un papildināt ar jaunām sliežu sistēmām.

Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 5 gadiem:

- 1) Muzeja infrastruktūras uzlabošana Klostera ielā 1;
- 2) jaunu izstāžu standu un ekspozīciju vitrīnu iegāde;
- 3) finanšu piesaiste projektu konkursos;
- 3) semināru apmeklēšana un zināšanu papildināšana;

4) apgaismojuma sistēmas uzstādīšana izstāžu zālē (Klostera ielā 1).

Darbs ar apmeklētāju.

Izglītojoša darba mērķis-veicināt zināšanu un informācijas pieejamību par Viļakas apkārtnes vēsturi un kultūrvēsturi, kā arī nodrošināt to pārmantojamību, īpašu uzmanību piesaistot tieši skolu jaunatnei. Muzejs izglīto arī citas mērķauditorijas balstoties uz savu muzeja krājumu un pētniecisko darbus, organizējot dažādus pasākumus.

Izglītojošā darba raksturojums: Muzeja izglītojošo darbu nodrošina divi cilvēki- muzeja vadītājs un krājuma glabātājs. Muzeja izglītojošais darbs tiek rūpīgi pārdomāts un ir veltīts pēc iespējas plašākai auditorijas mērķgrupai. Taču vislielāko mērķauditorijas grupu sastāda skolēni un bērni, kuri visvairāk tiek iesaistīti muzeja izglītojošā darbā. Izglītojošā darba rezultātā veidojas arī cieša saikne un sadarbība ar novada skolām.

Muzeja piedāvātie pakalpojumi:

- *Pasākumi*- muzejā tiek rīkoti pasākumi un darbnīcas. Pasākumi tiek veltīti vēsturiskiem notikumiem Latvijas valstī un Balvu novada Viļakā. Iesaistāties arī Eiropas kultūras mantojumu un UNESCO dienās, cenšamies iesaistīt šajos pasākumos vietējos iedzīvotājus un viesus. Organizējam Muzeju nakts pasākumu, kas mūsu muzejā ir visapmeklētākais un gaidītākais muzeja pasākums. COVID-19 laikā muzejs strādāja pie jaunas pasākumu stratēģijas un izveidoja dažus pasākumus e- vidē, tās bija gan viktorīnas, gan individuālās ekskursijas Viļakas vēstures izziņai. Pasākumi skolu jaunatnei, īpašu uzsvāru liekot uz notikumiem II pasaules kara laikā Viļakas apkārtnē.
- *Konsultācijas*- Informējam un konsultējam ikvienu muzeja apmeklētāju. Sniedzam ziņas par kultūrvēsturiskām vietām novadā un apskates objektiem. Sniedzam ziņas par muzeja krājuma priekšmetiem, Viļakas apkārtnes vēsturi, dažkārt sniedzam konsultācijas sava dzimtas koka pētniecībai.
- *Muzejpedagoģiskās programmas*- Skolēniem un pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņiem izstrādātas bagātīgs klāsts muzejpedagoģisko programmu- gan par arheoloģiju, gan muzeja priekšmetiem, iepazīstam senos darba rīkus un sadzīves priekšmetus, runājam par naudu un fotogrāfiju kā interesantiem vēstures avotiem, ir muzejpedagoģiskā programma, kurā aplūko kultūrvēsturiskos pieminekļus Viļakā un to aizsardzību.
- *Ekskursijas*- muzejs piedāvā ekskursijas pa muzeju, pilsētu un novadu. Muzejs rīko arī neparastās ekskursija pa pilsētu, kas veltītas kultūras mantojuma iepazīšanai. Pēc ekskursantu pieteikuma

vadam ekskursijas pa atsevišķiem objektiem. Ekskursijas vada muzeja darbinieki un Muzeja padomes locekļi. Vairākas ekskursijas, kurās piedalījās skolu auditorija ir notikušas pa Viļakas pilsētu un apkārtni, meklējot II pasaules kara lieciniekus, braucot skatīties dabā pieminekļus un vietas un nacionālo partizānu apmetnes vietu Stompakos.

- *Lekcijas-* muzejs piedāvā lekcijas dažādi mērķauditorijai;

Muzejs neizdod zinātnisko izdevumu, bet muzeja raksti par Viļakas apkārtnes vēsturi un kultūrvēsturi lasāmi dažādās publikācijās- Viļakas un Balvu novada informatīvajā avīzē, Ziemeļlatgales laikrakstā Vaduguns, kā arī bijušajā Viļakas novada mājas lapā.

Pamatā visi pasākumi, izstādes, muzejpedagoģiskās programmas un lekcijas notiek muzejā ēkā (Klostera iela 1), jo telpas ir plašas, gaišas un siltas.

Apmeklētāju ērtību izvērtējums: Muzejs iekārtots senā koka ēkā, kura celta 1913.gadā, muzejā nav centrālās apkures, kā arī ūdensvada. Muzejā ir malkas, krāsns apkure. Ēkas vecums, telpu un krāšņu izvietojums ziemas apstākļos neļauj vienmērīgi piesildīt telpu. Cilvēkiem ar īpašajām vajadzībām muzeja augstais sliekšnis apgrūtina iekļūšanu muzejā. Muzejā nav iekārtots veikals vai kafejnīca, šīs iestādes izvietotas 3-5 min gājienā no muzeja. Muzejā var iegādāties novada suvenīrus un dažādus bukletus. Savukārt muzeja otrā ēka (Klostera ielā 1) ir atremontēta, tajā ir plaša zāle un ekspozīcija, kas ir ar ventilācijas un apkures sistēmu, kā arī ir pieejams komfortabls WC. Tā kā abas muzeja ēkas atrodas viena otrai blakus, ērtību problēma tiek risināta.

Izglītojošā darba novērtējums:

Muzejs ir novadījis ļoti daudzas ekskursijas, tās ir pielāgotas dažādām muzeja mērķauditorijām, tiek piedāvātas muzejpedagoģiskās programmas, dažādi pasākumi, izstādes un ekspozīcijas. Muzejam arī ir elastīgs darba laiks. Mazaktīva tūrisma sezonā muzejs strādā no Pirmdienas- Piektdienai no 9.00-17.00, bet aktīvā tūrisma sezonā no Otrdienas- Sētdienai no 9.00-16.00. Muzejs arī vada ekskursijas un atver muzeju pēc iepriekšējā pieraksta, ja rodas nepieciešamība. Muzejs vienmēr ir atvērts, pilsētas svētku un citu pasākumu laikā.

Izglītojošā darba problēmas un prioritātes:

Problēmas:

- Piemērotu telpu trūkums;
- Cilvēkresursu trūkums;
- Finanšu trūkums;

Prioritātes:

- Piemērotu telpu iekārtošana muzeja izglītojošam darbam;

- Finanšu piesaiste caur projektiem dažādu pasākumu īstenošanā;
- Jaunu muzejpedagoģisko programmu izveide”
 1. **Mākslinieki Viļakas apkārtne** (runājam par slavenajiem māksliniekiem, kuri pazīstami Latvijā un ārpus Latvijas un nākuši no Viļakas apkārtnes). Kur dzimuši, mācījušies, kādos virzienos gleznojuši, kur dzīvojuši, kāda ir bijusi viņu un mākslas darbu dzīve). Pēc tam arī paši skolēni varēs iejusties mākslinieku ādā un uzzīmēt kādu mākslas darbu.
 2. **Lini un linu apstrāde**, jo pilsētā jau izsenis audzēja linus un kādreiz arī bija linu fabrika (stāstām par līnēm kā tādiem, un Viļakas linu fabriku. Mēģinām radošajās aktivitātes apskatīt kā tiek pārstrādāts lins.
 3. **Viļakas apkārtnes muižām** (bijušas vairākas muižas). Stāstām, iepazīstam muižniekus, muižas laiku tradīcijas, kultūru un atstāto kultūrvēsturisko mantojumu.
 4. **Nacionālo partizānu kustība Stompakos**- Nacionālo partizānu nozīme Latvijas vēsturē. Projekta iesniegums Latvijas skolas somas programmā, jo atjaunojot vēl 2 bunkurus Stompakos un izveidojot pastaigu laipu, būs iespēja, uzņemt dažādu novadu bērnus jaunā muzejpedagoģiskā programmā. Skolēniem būs jāmeklē ciparu šifru kods lai atvērtu noslēpumu lādi, būs ar tinti un spalvu jāreģistrējas žurnālā, kā arī varēs piemērit kādu atribūtu.

Paredzamie izglītojošie darba rezultāti:

- Veidot un papildināt ekspozīcijas un izstādes (jāpapildina vecās ekspozīcijas un jāveido jaunas),
- Palielināt muzeja piedāvājumu-veidojot jaunas muzejpedagoģiskās programmas un lekcijas;
- Paredzēti arī vairāki izglītojošie pasākumi:
 - * Viļakas apkārtnes skolas skolēnu konkurss “Vēstures erudīts” jautājumi par vēsturi; (2022.-2023.gads). Ceram iedibināt kā jaunu skolas tradīciju uzsākot mācības Viļakas apkārtnes skolās.
 - *Viļakas viduslaiku diena uz Viļakas ezera salas un apkārt ezeram; (2024.gads)

Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 5 gadiem:

- *Zināšanu papildināšana par muzejpedagoģisko programmu veidošanu kursus;
- *Finanšu piesaiste caur projektiem, kuru rezultātā tiktu atjaunotās vecās ekspozīcijas un veidotas jaunas);
- *Viļakas muzeja ēkas (Klosterā ielā 1) renovācijas tehniskā būvprojekta izstrāde’
- *Moderno tehnoloģiju ievietošana izglītojošo programmu veidošanā un realizēšanā;
- * Vasaras sezonai piesaistīt vēl vienu ekskursiju vadītāju gidu ekskursijām pa pilsētu un muzeju, jo ekskursiju vasarā ir daudz.

III mārketing.

Mārketinga darba mērķis: radot pilnvērtīgu muzeja produktu un pakalpojumu piedāvājumu uzturēt mērķauditorijas interesi un piesaistīt apmeklētājus muzejam.

Mārketinga darba uzdevumi:

- 1) Pozitīva muzeja tēla veidošana;
- 2) Muzeja pieejamības uzlabošana;

Pilnveidot darbu ar apmeklētājiem, izveidot un izpētīt apmeklētāju viedokli;

Mārketinga darba raksturojums:

1. Muzejs ir atvērts ikvienam apmeklētājam un ikvienai auditorijai;
2. Par muzeja mārketingu atbild muzeja vadītājs ;
3. Muzejs sevi popularizē dažādos masu informācijas līdzekļos, laikrakstos, līdz 2021.gada 1.jūlijam Viļakas novada informatīvajā izdevumā, kopš 2021.gada 1.jūlija Balvu novada ziņās, kā arī bijušā Balvu rajona avīzē “Vaduguns”. Pasākumi, izstādes un projektu realizācija tiek filmēti arī TV sižetos, piemēram, kanālā ReTv un citos. Muzejam facebook konta ir sava lapa, kur tiek ievietota jauna informācija par notikumiem muzejā un arī tiek liktas vecās fotogrāfijas, dažādi muzeja priekšmeti, lai cilvēkus ieinteresētu apmeklēt muzeju. Aktīvi uzturam informāciju par muzejā notiekošos arī epasta adresēs- visitvilaka.lv. www.vilaka.lv. www.balvi.lv. Muzeja pakalpoju- suvenīru pārdošanai tiek izmantoti iepriekš nosauktie avoti. Muzejs par mārketinga lietām veic izpēti sarunājoties ar cilvēkiem, kuri nāk uz ekskursijām, pasākumiem, muzejpedagoģiskām programmām u.c.

Muzeja sadarbība ar citām iestādēm, lai veicinātu atpazīstamību:

1. iepriekš Viļakas novada pašvaldība, tagad Balvu novada pašvaldība;
2. Ar novada domes Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi, pēc reformas ar novada kultūras pārvaldi (katru mēnesi iesniedzot darba plānus, aicinot uz pasākumiem, sūtot afišas);
3. Ar Viļakas Romas katoļu baznīcu, jo daudzās ekskursijās dodamies uz katoļu baznīcu un no katoļu baznīcas uz muzeju, jo muzejā atrodas Viļakas apkārtnes bīskapiem veltītā ekspozīcija “Baltā istaba”, kā arī ekspozīcija “Viļakas reliģisko draudžu garīdznieki un to vadītāji ”.
4. Ar Viļakas apkārtnes skolām, kuras aktīvi iesaistās muzeja pasākumos un muzejpedagoģiskās programmās- Viļakas Valsts ģimnāziju, pirms apvienošanās ar ģimnāziju arī Viļakas pamatskolu, Viduču pamatskolu, Žīguru pamatskolu, Rekavas vidusskolu. Uz muzeja pasākumiem ir braukusi arī Baltinavas vidusskola
5. Sadarbība ar Viļakas pirmsskolas izglītības iestādi “Namiņš”, kuri aktīvi apmeklē muzeja pasākumus un muzejpedagoģiskās programmas;
6. Ar novadpētniekiem, īpaši ar Dz.Dzvinska ekspozīciju “Abrenes istabas”

7. Ar citiem muzejiem: Balvu novada muzeju, Baltinavas muzeju, Rugāju muzeju, Latvijas nacionālo vēstures muzeju;
8. Ar citu valstu muzejiem: Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā;
9. Ar vēstniecībām: Ar Latvijas vēstniecību Polijā un Polijas vēstniecību Latvijā;
10. Ar Viļakas mūzikas un mākslas skolu;
11. Ar Viļakas pilsētas bibliotēku;

Aktivitātes, kas piesaista muzeja apmeklētājus un atbalstītājus:

- 1) Ielūgumi uz pasākumiem, bieži vien tieši ar skolēniem;
- 2) Individuālie iedzīvotāju uzaicinājumi;
- 3) Labvēlīga cenu politika, salīdzinoši ne dārgi;
- 4) Bezmaksas pasākumi muzeja teritorijā, it īpaši minams muzeju nakts pasākums;
- 5) Jaunu kontaktu veidošana;

Muzeja piedāvātie maksas pakalpojumi:

- ❖ Muzeja apmeklējums;
- ❖ Muzeja ekspozīciju un izstāžu fotografēšana, filmēšana;
- ❖ Ekskursiju vadīšana;
- ❖ Krājuma vienības fotografēšana;
- ❖ Krājuma deponēšana;

Muzeja piedāvātie bezmaksas pakalpojumi:

- ❖ Iepazīšanās ar muzeja krājumu;
- ❖ Konsultācijas;
- ❖ Daži pasākumi, piemēram, Muzeju nakts
- ❖ Muzeja apmeklējums novada pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem;
- ❖ Muzeja apmeklējums invalīdiem;
- ❖ Latvijas muzeju darbiniekiem;
- ❖ Masu mediju pārstāvjiem;

Mārketinga darba novērtējums:

Muzejam izveidojusies laba sadarbība ar Viļakas (pēc 2021.gada Balvu novada domi, Viļakas izglītības un kultūras iestādēm). Veiksmīga sadarbība nodrošina muzeja apmeklētāju skaita palielināšanos. Svarīga ir dzīvā komunikācija. Muzeja apmeklētājiem ir iespēja arī uzdot sev interesējošos jautājumus un muzejnieks cenšas atbildēt uz jautājumiem. Dažādu pasākumu, izstāžu, muzejpedagoģisko programmu skaits palielina arī skolēnu auditoriju muzejos. Skolēni daudz dziļāk iepazīst Viļakas apkārtnes vēsturi

un spēj saskatīt likumsakarības Latvijas vēstures kontekstā. Muzejs arī skolēnus cenšas iesaistīt pasākumos kā brīvprātīgos palīgus. Bieži vien muzeja pasākumi ir bezmaksas, tas sekmē to, ka arī tie, kuri nevar atļauties nākt uz maksas pasākumiem, muzeja pasākumus var brīvi apmeklēt. 2020-2021. gadu apmeklētāju skaits saruka saistība ar COVID-19 pandēmiju, bet salīdzinoši pāris mēnešu griezuma starp dažādiem gadiem 2020.un 2021.gads ir bijis visvairāk apmeklēts.

Mārketiņa darba problēmas un prioritātes:

Problēmas:

- ❖ Resursu trūkums mārketiņa reklāmām (piemēram, buklets par Viļakas muzeja piedāvājumu) (apraksts par vēsturi, ekspozīcijām);
- ❖ Nav atsevišķa cilvēka kurš strādātu tikai ar muzeja mārketiņu;
- ❖ Maz tiek izplatīta informācija ārpus Viļakas apkārtnes (piemēram, afišu uz ziņojumu dēļa nav Balvos, Baltinavā u.c.)
- ❖ Masu medijos informācija par muzeja pasākumiem nonāk ne līdz visām auditorijām;

Prioritātes:

- ❖ Veicināt muzeja atpazīstamības palielināšanos (ar suvenīriem);
- ❖ Izdot nelielu informatīvo bukletu par Viļakas muzeja ekspozīcijām, vēsturi, kontaktiem un pilsētas karti;
- ❖ Piesaistīt muzejam jaunus apmeklētājus;

Komunikācijas darba politikas SVID analīze.

<p>Stiprās puses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muzeja elastība (pieejams arī sestdienās); 2. Muzeja lapas profils facebook kontā, seko vairāk kā 700 cilvēki uz 2021.gada beigām; 3. Laba sadarbība ar skolām muzejpedagoģisko programmu organizēšanā; 4. Daudzveidīgas izstādes muzejā un ārpus muzeja; 	<p>Vājās puses:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilvēkresursu trūkums, nav tādas slodzes kā sabiedrisko attiecību speciālists; 2. Maz pilsētas iedzīvotāju skaits, pasākumus apmeklē salīdzinoši neliels skaits cilvēkus, izņēmums Muzeju nakts pasākums; 3. Jaunāko tehnoloģiju zināšanu trūkums;
<p>Iespējas:</p>	<p>Draudi:</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Piesaistīt skolotājus muzejpedagoģisko programmu organizēšanā; 2. Brīvprātīgo jauniešu iesaiste pasākumu vadīšanā; 3. Dažādu projektu rakstīšana un realizācija; 4. Diģitālo pakalpojumu kursi; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cenu celšanās visās dzīves jomās; 2. Nestabila epidemioloģiskā un politiskā situācija pasaulē; 3. Konkurence, apkārt daudz muzeju, kultūras namu un bibliotēku, kuras strādā līdzīgā jomā-kultūrā; 4. Pašvaldības tehniskās nodaļas atbalsta trūkums;
---	---

Muzeja komunikācijas darba paredzamie rezultāti

Statistiskie rādītāji.

Nosaukums	2022	2023	2024	2025	2026
Apmeklētāju skaits	1200	1300	1800	1800	1800
Muzejs atvērts apmeklētājiem dienas	250	250	250	210	250
Muzejs atvērts apmeklētājiem stundas	1896	1896	1900	1680	1896
Vadītas izglītojošās programmas	3	3	3	3	3
Pasākumi	4	4	4	4	4
Izstāžu skaits muzejā	4	4	4	4	4
Izstāde ārpus muzeja	0	0	1	1	1
Pastāvīgās ekspozīcijas	6	6	7	7	7

Paredzamie mārketinga darba rezultāti turpmākajos piecos gados:

- ❖ Palielinās Viļakas muzeja apmeklētāju skaits, jo tiks atklāta jauna muzeja ekspozīcija “**Viļakas apkārtnē vēstures likločos**”;
- ❖ Izdots informatīvais buklets latviešu un angļu valodās par Viļakas muzeju;
- ❖ Palielinās publikāciju skaits masu medijos-laikrakstos, interneta vidē un televīzijā;

Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2022.-2026.gadam:

- ❖ Aptaujas anketas izstrādāšana un rezultātu analīze;
- ❖ Muzeja pārcelšanās uz ēku Kloštera ielā 1 sekmētu jaunu interesentu piesaisti muzejam;
- ❖ Sadarbības uzlabošana ar citām Viļakas apkārtnē esošajām skolām un pagasta muzejiem,
- ❖ Informatīvā bukleta izveide par Viļakas muzeju;
- ❖ Muzeja logotipa izstrāde.